

PROGRAM ŻYCIA APOSTOLSKIEGO

**Stowarzyszenie
Salezjanów Współpracowników**

Przetłumaczono i wydano staraniem inspektorii polskich
Towarzystwa św. Franciszka Salezego,
Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki oraz
Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników

Druk: Poligrafia Salezjańska,
ul. Bałuckiego 8, Kraków

2019

SOCIETÀ DI SAN FRANCESCO DI SALES

SEDE CENTRALE SALESIANA

Via Marsala, 42 – 00185 Roma

Il Rettor Maggiore

Prot. 18/0418

Roma, 21 settembre 2018

APPROVAZIONE DELLA TRADUZIONE IN LINGUA POLACCA

In accordo con i revisori da me delegati, che riconoscono la piena conformità della presente traduzione polacca con il nuovo testo ufficiale del “Progetto di Vita Apostolica” dell’Associazione dei Salesiani Cooperatori, ne autorizzo la stampa.

D. Angel Fernandez A. SDB
Rettor Maggiore

SKRÓTY:

AA	Sobór Wat. II, <i>Apostolicam actuositatem</i>
ACS	Akta Rady Generalnej
ChL	Jan Paweł II, <i>Christifideles Laici</i>
DB	Ksiądz Bosko
FMA	Córki Maryi Wspomożycielki
GS	Sobór Wat. II, <i>Gaudium et Spes</i>
KPK	Kodeks Prawa Kanonicznego
LG	Sobór Wat. II, <i>Lumen Gentium</i>
MB	św. Jan Bosko, <i>Memorie Biografiche</i>
PŻA	Program Życia Apostolskiego
RDB	św. Jan Bosko, <i>Regulamin dla Współpracowników</i> (1876)
RSS	Ricerche Storiche Salesiane
SDB	Salezianie Księdza Bosko

STATUT

PRZEDMOWA

Chrześcijańskie życie wiarą może przybierać różne formy. Niektórzy uczniowie Chrystusa, pod natchnieniem Ducha Świętego, pociągnięci przez osobę księdza Bosko, realizują ideał pracy z nim, żyjąc w stanie świeckim lub duchownym tym samym charyzmatem Towarzystwa św. Franciszka Salezego.

Od samego początku ksiądz Bosko myślał o organizowaniu współpracowników dla swojego dzieła: zapraszał świeckich, mężczyzn i kobiety, oraz członków kleru diecezjalnego do współpracy w swojej misji zbawienia młodzieży, przede wszystkim ubogiej i opuszczonej. W 1876 r. wyraźnie zdefiniował ich program życia w „Regulaminie Współpracowników Salezjańskich” przez niego napisanym, a następnie zatwierdzonym przez Kościół¹. Dzisiaj Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice są obecni na całym świecie i realizują swój charyzmat w wymiarze światowym.

Obecny tekst przedstawia ich Program Życia Apostolskiego. Proponuje autentyczną drogę uświę-

---

¹ Por. Mons. Magnasco, *Dekret* z 15.12.1877 i Reskrypt z 22.12.1877, MB XIII, 604.

cenia „przez praktykowanie miłości w pracy dla zbawienia dusz”. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice z ufnością zawierają się Bogu Ojcu, który ich powołał.

*„Nie wyście Mnie wybrali, ale Ja was wybrałem
i przeznaczyłem was na to, abyście szli i owoc
przynosili, i by owoc wasz trwał.” (J 15, 16)*

ROZDZIAŁ I

Salezjanin Współpracownik i Salezjanka Współpracownica w Rodzinie Salezjańskiej i w świecie

Art. 1. Założyciel: człowiek posłany przez Boga

Dla zbawienia młodzieży, „tej najbardziej delikatnej i drogiej cząstki ludzkiej społeczności”², Duch Święty, przy matczynym udziale Maryi, powołał świętego Jana Bosko, który założył Towarzystwo świętego Franciszka Salezego (1859), wraz ze świętą Marią Dominiką Mazzarello założył Instytut Córek Maryi Wspomożycielki (1872) i rozszerzył apostołskie oddziaływanie charyzmatu salezjańskiego przez oficjalne ustanowienie „Pobożnego Związku Współpracowników Salezjańskich” jako trzeciej gałęzi Rodziny (1876), złączonej z Towarzystwem św. Franciszka Salezego, nazywanym również Towarzystwem

---

2 MB II, 45, por. MB VII, 291.

Salezjańskim św. Jana Bosko lub Zgromadzeniem Salezjańskim.

Duch Święty uformował w świętym Janie Bosko serce ojca i nauczyciela, zdolne do całkowitego poświęcenia się, i dał mu metodę wychowawczą przenikniętą miłością Dobrego Pasterza.

Art. 2. Salezianie Współpracownicy: specyficzne powołanie w Kościele

§ 1. Zaangażować się jako Salezianie Współpracownicy oznacza odpowiedzieć na apostołskie powołanie salezjańskie, dar Ducha Świętego, przyjmując specyficzny sposób życia Ewangelią i uczestnictwa w posłannictwie Kościoła. Jest to wolny wybór, który nadaje kierunek całemu życiu.

§2. Drogę tę mogą podjąć chrześcijanie katolicy wszystkich kultur i uwarunkowań społecznych. Czują się oni wezwani do życia wiarą przeżywaną w codzienności. Charakteryzuje się ono dwoma postawami:

- a) przyjmowaniem Boga jako Ojca i Miłość, która zbawia; spotkaniem w Jezusie Chrystusie Jednorodzonego Syna, doskonałego apostoła Ojca; życiem w wewnętrznej jedności z Duchem Świętym, ożywiającym Lud Boży w świecie,

- b) poczuciem bycia powołanymi i posłanymi do konkretnej misji: aby przyczyniać się do zbawienia młodzieży, włączając się w posłannictwo młodzieżowe i ludowe księdza Bosko³.

Art. 3. Jedno powołanie: dwa sposoby jego przeżywania

§1. W zamyśle księdza Bosko Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników miało być otwarte zarówno dla osób świeckich, jak i dla kleru diecezjalnego.

§2. Salezjanie Współpracownicy świeccy realizują swoje zadanie apostołskie i żyją duchem salezjańskim w codziennych sytuacjach swego życia i pracy, z uwzględnieniem pełnionych przez siebie świeckich funkcji.

§3. Salezjanie Współpracownicy biskupi, kapłani lub diakoni diecezjalni realizują swoją posługę, czerpiąc natchnienie z miłości duszpasterskiej księdza Bosko, wzoru życia kapłańskiego, który na uprzywilejowanym miejscu stawia młodzież i warstwy ludowe⁴.

---

3 Por. RDB IV.

4 Por. KPK, kan. 278.

Art. 4. Stowarzyszenie w Kościele

§1. Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników jest zatwierdzone przez Stolicę Apostolską⁵ jako stowarzyszenie publiczne wiernych, uczestniczące w duchowym dziedzictwie Towarzystwa św. Franciszka Salezego. Członkowie czynnie współpracują w jego posłannictwie w imieniu Kościoła, podporządkowani władzy Przełożonego Generalnego jako następcy księdza Bosko, w duchu wierności pastorzom i we współpracy z innymi grupami kościelnymi.

§2. Salezjanie Współpracownicy okazują synowskie oddanie Papieżowi.

§3. Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników posiada kościelną i publiczną osobowość prawną⁶. Ma swoją siedzibę główną w Rzymie.

Art. 5. Stowarzyszenie w Rodzinie Salezjańskiej

Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników jest jedną z gałęzi Rodziny Salezjańskiej. Wspólnie z Towarzystwem św. Franciszka Salezego, Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki i innymi urzędowo uzna-

---

5 Pius IX, Breve "Cum Sicuti" (9 maja 1876), MB XI, 77. 546.

6 Por. KPK, kan. 313.

nymi grupami⁷ jest nosicielem wspólnego powołania salezjańskiego, współodpowiedzialnym za żywotność projektu księdza Bosko w Kościele i w świecie.

Stowarzyszenie wnosi do Rodziny Salezjańskiej specyficzne wartości swego stanu świeckiego, szanując tożsamość i autonomię właściwą każdej grupie. Żyje w szczególnej relacji jedności z Towarzystwem św. Franciszka Salezego, które z woli założyciela ma w Rodzinie Salezjańskiej szczególną odpowiedzialność.

Art. 6. Salezianie Współpracownicy: salezianie w świecie

Salezianie Współpracownicy żyją swoją wiarą w swej własnej rzeczywistości świeckiej. Inspirując się apostołskim projektem księdza Bosko, odczuwają żywą komunie z innymi członkami Rodziny Salezjańskiej. Angażują się w tę samą misję młodzieżową i ludową na sposób braterski i w duchu łączności. Pracują dla dobra Kościoła i społeczeństwa w sposób dostosowany do potrzeb wychowawczych danego miejsca i do własnych konkretnych możliwości⁸.

---

7 Por. ACS 304, 57-61.

8 Por. P. Chávez, *Karta Tożsamości Rodziny Salezjańskiej*, Rzym 2012.

„Wy jesteście solą dla ziemi. Wy jesteście światłem świata. Tak niech świeci wasze światło przed ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwalili Ojca waszego, który jest w niebie.” (Mt 5, 13-16)

ROZDZIAŁ II

Zaangażowanie apostolskie Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 7. Świadectwo Błogosławieństw

Osobisty styl życia Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy jest nacechowany duchem Błogosławieństw, który angażuje do ewangelizacji kultury i życia społecznego⁹. Dlatego zakorzeniony w Chrystusie i świadomy, że wszyscy ochrzczeni są wezwani do doskonałej miłości, Salezjanin Współpracownik swoją postawą świadczy o:

- życiu według Ducha jako źródła radości, pokoju i przebaczenia,
- wolności w posłuszeństwie Bożemu planowi, przez docenienie wartości i autonomii właściwej rzeczywistości świeckiej i zaangażowanie się w służbę innym,

---

⁹ Por. ChL 16; por. GS 72.

- ewangelicznym ubóstwie, przez administrowanie dobrami sobie powierzonymi według kryterium uczciwości i dzielenia się, w świetle zasady dobra wspólnego,
- seksualności według ewangelicznej wizji czystości, odznaczającej się delikatnością oraz życiem małżeńskim lub bezzennym zintegrowanym, radosnym i skupionym na miłości,
- miłosierdziu, które otwiera serce na wszelką potrzebę materialną i moralną oraz przynagla do działania z miłością duszpasterską,
- sprawiedliwości, aby budować świat bardziej braterski, który uznaje i promuje prawa wszystkich, a zwłaszcza najsłabszych,
- zdecydowanej woli, aby być budowniczym pokoju w świecie niepokojonym przez przemoc i nienawiść klasową.

Ta droga miłości do Boga i do ludzi jest pewną drogą do świętości.

Art. 8. Zaangażowanie apostołskie

§1. Salezjanie Współpracownicy realizują swój apostołat przede wszystkim przez wypełnianie codziennych obowiązków. Naśladują Jezusa Chrystusa, Człowieka doskonałego, posłanego przez Ojca na

służbę ludziom w świecie. W ten sposób zobowiązują się realizować ewangeliczny ideał miłości Boga i bliźniego w zwykłych warunkach życia¹⁰.

§2. Pobudzeni duchem salezjańskim zwracają szczególną uwagę na młodzież, zwłaszcza tę najbiedniejszą lub będącą ofiarą jakiegokolwiek formy wykluczenia, wykorzystania czy przemocy, na młodych, którzy wchodzą w świat pracy, oraz na tych, którzy wykazują oznaki konkretnego powołania.

§3. Popierają i stają w obronie wartości rodziny¹¹ jako podstawowej komórki społeczeństwa i Kościoła oraz angażują się, aby budować ją jako „Kościół domowy”¹². Współpracownicy małżonkowie żyją w małżeństwie swoim posłannictwem „współpracowników miłości Boga Stworzyciela” oraz „pierwszych i najważniejszych wychowawców dzieci” w duchu pedagogii dobroci właściwej systemowi prewencyjnemu.

§4. Są uważni na naukę społeczną Kościoła i otwarci na komunikację społeczną dla wspierania inicjatyw wychowawczych.

---

10 Por. GS 45.

11 Por. ChL 40.

12 LG 11.

§5. Wspierają misyjną działalność Kościoła i sprzyjają wychowaniu do szerokiego spojrzenia na świat oraz otwarcia na dialog między kulturami.

Art. 9. Zadanie wychowania chrześcijańskiego

§1. Salezjanie Współpracownicy, tak jak ksiądz Bosko, okazują wszędzie troskę o wychowanie i ewangelizację¹³, aby formować „uczciwych obywateli i dobrych chrześcijan, w przyszłości szczęśliwych mieszkańców nieba”, świadomych bycia zawsze w drodze ku większej dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej.

§2. Podzielają z młodzieżą wrażliwość na autentyczne wartości prawdy, wolności, sprawiedliwości, poczucia dobra wspólnego oraz służby.

§3. Wychowują młodzież do spotkania w wierze i sakramentach z Chrystusem zmartwychwstałym, aby mogła odnaleźć w Nim sens życia i wzrastać jako nowi mężczyźni i kobiety.

§4. Angażują się w pomoc młodym w doskonaleniu ich programów życia, aby mogli oni dawać świadectwo swojej obecności chrześcijańskiej i salezjańskiej w Kościele i w społeczeństwie.

---

13 Por. ACS 290, lipiec 1978: E. Viganò, *Il progetto educativo salesiano*, 25-35.

Art. 10. Pedagogia dobroci

Salezianie Współpracownicy w swoim zaangażowaniu wychowawczym:

§1. stosują „system prewencyjny” księdza Bosko – doświadczenie duchowe i wychowawcze, które opiera się „na rozumie, religii i dobroci”¹⁴;

§2. wspierają środowisko rodzinne, w którym stały dialog, animująca obecność, osobiste towarzyszenie i doświadczenie wspólnoty pomagają rozpoznać obecność Boga;

§3. wspierają dobro i wychowują do umiłowania życia, do odpowiedzialności, do solidarności, do dzielenia się, do współpracy i komunii;

§4. odwołują się do wewnętrznego bogactwa osoby i wierzą w niewidzialne działanie łaski. Patrzą na każdego młodego człowieka z realistycznym optymizmem, przekonani o wychowawczej wartości doświadczenia wiary. Ich relacja z młodymi inspirowana jest miłością dojrzałą i przyjmującą.

---

14 DB, *Il Sistema preventivo nell'educazione della gioventù*, 1877, I; por. P. Baido, *Il sistema preventivo in un 'decalogo' per educatori*, RSS 4, 1985.

Art. 11. Charakterystyczne formy działalności

Salezianie Współpracownicy są otwarci na różnorakie formy apostołatu. Wśród nich na pierwszym miejscu stawiają życie rodzinne oraz – oprócz własnej pracy i życia w Stowarzyszeniu¹⁵:

- katechezę i formację chrześcijańską,
- animację grup oraz ruchów młodzieżowych i rodzinnych,
- współpracę w ośrodkach wychowawczych i szkolnych,
- służbę społeczną wśród ubogich,
- zaangażowanie na polu środków społecznego przekazu,
- współpracę w duszpasterstwie powołaniowym,
- pracę misyjną,
- współpracę w dialogu ekumenicznym i międzyreligijnym,
- dawanie świadectwa wiary w działalności społeczno-politycznej,
- rozwój Stowarzyszenia.

---

¹⁵ Por. RDB IV,1; Vat. II, LG 35; por. RDB IV, 2-5.

Art. 12. Metody i struktury działania

§1. Salezianie Współpracownicy uczestniczą w misji Stowarzyszenia w Kościele i wspierają ją własnym zaangażowaniem oraz włączaniem innych osób.

§2. Normalnie działalność Salezjanów Współpracowników rozwija się w strukturach, w których jako osoby świeckie mają większe możliwości znaczącego zaangażowania się w duchu współpracy w sprawy cywilne, kulturalne, społeczno-ekonomiczne, polityczne, kościelne i salezjańskie¹⁶.

§3. Ponadto, Salezianie Współpracownicy mogą realizować swoje zaangażowanie apostołskie w dziełach autonomicznie prowadzonych przez Stowarzyszenie i poprzez inicjatywy odpowiadające na potrzeby konkretnego miejsca.

---

¹⁶ MB XVII, 25; por. KPK, kan. 305; ChL 42.

*„Czyńcie to, czego się nauczyliście, co przejęliście,
co usłyszeliście i co zobaczyliście u mnie, a Bóg pokoju
będzie z wami.” (Flp 4, 9)*

ROZDZIAŁ III

Duch salezjański Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 13. Cenne dziedzictwo

Prowadzony przez Ducha Świętego, ksiądz Bosko praktykował oryginalny styl życia i działania zwany duchem salezjańskim i przekazał go członkom swojej Rodziny¹⁷.

Duch salezjański jest specyficznym doświadczeniem ewangelicznym, które ma swoje źródło w samym sercu Chrystusa, i które przynagła tych, którzy nim żyją, do daru i służby. Wzmacnia się on w zaangażowaniu w apostolską miłość jako dynamiczną zasadę wewnętrzną, która jednoczy w sobie miłość do Boga i miłość do bliźniego. Wyraża się w duchowości sakramentalnej, która realizuje się poprzez przeżywanie codzienności z radością i optymizmem oraz

---

¹⁷ Por. *Karta tożsamości*, 37.

poprzez odpowiedzialną służbę we wspólnocie kościelnej i świeckiej.

Domaga się wymagającej „metodologii ascetycznej”, widocznej w pogodnym i radosnym obliczu, która odpowiada na wezwanie księdza Bosko: „praca i umiarkowanie”.

Art. 14. Doświadczenie zaangażowanej wiary

§1. Salezjanin Współpracownik przyjmuje ducha salezjańskiego jako dar Boga dla Kościoła i pozwala mu owocować zgodnie z własnym stanem świeckim lub duchownym. Uczestniczy on w doświadczeniu charyzmatycznym księdza Bosko i angażuje się we wspieranie humanizmu salezjańskiego i w tworzenie podstaw nadziei i perspektyw dla przyszłości osoby i społeczeństwa¹⁸.

§2. Żyjąc duchowością salezjańską, promuje praktyczne doświadczenie kościelnej wspólnoty.

§3. Salezjanin Współpracownik powierza się Maryi Dziewicy Niepokalanej i Wspomożycielce jako przewodnicze swego powołania apostolskiego, aby być prawdziwym „współpracownikiem Boga” w realizacji Jego planu zbawienia.

---

18 Por. *Karta tożsamości*, 15-17.

Prosi Maryję, Wspomożycielkę i Matkę Dobrego Pasterza, o pomoc i siły potrzebne dla zbawienia własnego i młodzieży. Codzienne zawierzenie Maryi jest charakterystyczną cechą duchowości salezjańskiej.

Art. 15. Centralny charakter miłości apostołskiej

§1. Sercem ducha salezjańskiego jest miłość apostołska i duszpasterska. Ona uobecnia wśród młodzieży miłosierdzie Ojca, zbawczą miłość Chrystusa i moc Ducha Świętego. Ksiądz Bosko wyraził ją w haśle: „Da mihi animas, caetera tolle” („Daj mi dusze, resztę zabierz”). Zawarł ją w nazwie „Salezjanie”, wybierając jako patrona świętego Franciszka Salezego¹⁹, który jest wzorem chrześcijańskiego humanizmu, apostołskiego poświęcenia i dobroci, oraz promotorem duchowości świeckich.

§2. Ta miłość jest dla Salezjanów Współpracowników darem Boga, który ich jednoczy z sobą i z młodzieżą. Jest ona inspirowana macierzyńską troską Maryi, która wspiera ich w codziennym daniu świadectwa.

---

19 RDB V, 8; F. Sales, *Trattato dell'amor di Dio*, Paoline Edizione 1989.

Art. 16. Obecność salezjańska w świecie

§1. Salezjanie Współpracownicy czują się „głęboko solidarni”²⁰ ze społeczeństwem, w którym żyją i w którym są wezwani, aby być światłem, solą i zacyzmem. Wierzą w wewnętrzne bogactwo osoby. Podzielają wartości własnej kultury i angażują się, aby była ona kierowana chrześcijańskim humanizmem.

Przyjmują to, co nowe, z chrześcijańskim zmysłem krytycznym. Włączają w swoje życie „wszystko to, co jest dobre”²¹, słuchając przede wszystkim młodzieży w rozpoznawaniu znaków czasu.

§2. Wobec wyzwań²² i trudności społeczno-kulturowych przyjmują postawę krytyczną i twórczą. Angażują się w szerzenie w społeczeństwie chrześcijańskiej kultury oraz etyki solidarności i otwartości.

Art. 17. Styl działania

Salezjanie Współpracownicy żyją jako „dobrzy chrześcijanie i uczciwi obywatele”, uświęcają swoją egzystencję w codzienności i zakorzeniają swoje działanie w zjednoczeniu z Bogiem. Wierzą w war-

---

20 Por. GS 1.

21 1 Tes 5,21.

22 Por. GS 4, 11.

tość życia, bezinteresowności, współpracy i bliskości. Pielęgnują zachowania, które sprzyjają wychowaniu w codziennych radościach, i przekazują je innym.

Art. 18. Styl relacji

Salezjanie Współpracownicy, inspirując się systemem prewencyjnym księdza Bosko, w swoich relacjach praktykują *dobroć (amorevolezza)*²³ jako znak miłości Boga i środek do pobudzenia Jego obecności w sercu tych, których spotykają. Gotowi są do uczynienia pierwszego kroku i do przyjmowania innych z dobrocią, szacunkiem i cierpliwością. Starają się wzbudzać relacje zaufania i przyjaźni, aby w prostocie i życzliwości tworzyć wokół siebie klimat rodzinny. Są ludźmi pokoju i w dialogu poszukują wyjaśnienia i zgody.

Art. 19. Styl modlitwy

§1. Salezjanie Współpracownicy są przekonani, że bez zjednoczenia z Jezusem Chrystusem nic nie mogą uczynić²⁴. Wzywają Ducha Świętego, aby ich oświecał i dawał im siły dzień po dniu. Ich modlitwa, zakorzeniona w Słowie Bożym, jest prosta i ufna, ra-

---

23 Por. P. Braidò, *I molti volti dell'amorevolezza*, Rivista di Scienza dell'educazione, 37 (1999) 1, 17-46.

24 Por. J 15,5; AA 4.

dosna i twórcza, nasycona zapalem apostołskim osadzonym w życiu i w nim się przedłużająca.

Dla ożywienia życia modlitwy Salezianie Współpracownicy czerpią ze źródeł duchowych ofiarowanych przez Kościół, przez Stowarzyszenie i przez Rodzinę Salezjańską. Czynnice uczestniczą w liturgii i dowartościowują formy pobożności ludowej, które mogą wzbogacić ich życie duchowe.

§2. Umacniają swoją wiarę w życiu sakramentalnym. Eucharystia karmi ich miłość apostołską. W sakramencie pojednania spotykają miłosierdzie Ojca, który wszczepia w ich życie siłę i stałość nawracania oraz pozwala im wzrastać w zdolności przebaczenia.

§3. Wzmacniają swoje życie wewnętrzne i apostołskie poprzez spotkania poświęcone duchowości, także te animowane przez Stowarzyszenie.

Art. 20. W jedności z Maryją Wspomożycielką i naszymi świętymi

§1. Salezianie Współpracownicy, tak jak ksiądz Bosko, żywią synowską miłość do Maryi Wspomożycielki, Matki Kościoła i ludzkości²⁵. Ona współpracowała w zbawczej misji Zbawiciela i kontynuuje tę

---

25 Por. *Karta tożsamości*, 51-53.

misję również dzisiaj jako Matka i Wspomożycielka Ludu Bożego. Jest szczególną przewodniczką Rodziny Salezjańskiej. Ksiądz Bosko zawierzył Jej współpracowników, aby od Niej otrzymywali opiekę i natchnienie w posłannictwie.

§2. Ze szczególnym uczuciem zwracają się do świętego Józefa, patrona Kościoła powszechnego. Z ufnością proszą o wstawiennictwo św. Jana Bosko, „ojca i nauczyciela” młodzieży i całej Rodziny Salezjańskiej.

§3. Spośród wzorów życia apostołskiego czczą przede wszystkim św. Franciszka Salezego, św. Marię Dominikę Mazzarello, bł. Alexandrinę Marię da Costa, Matusię Małgorzatę, innych świętych, błogosławionych i sługi Boże Rodziny Salezjańskiej. Znajomość ich życia jest dla Salezjanów Współpracowników źródłem inspiracji i modlitwy.

*„Postępujcie w sposób godny powołania, jakim
zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością,
z cierpliwością, usiłując zachować jedność Ducha
dzięki więzi, jaką jest pokój.” (Ef 4, 1-3)*

ROZDZIAŁ IV

Salezjanin Współpracownik i Salezjanka Współpracownica we wspólnocie i współpracy

Art. 21. Bracia i siostry w księdzu Bosko

Wspólne powołanie i przynależność do tego samego Stowarzyszenia czynią Salezjanów Współpracowników duchowymi braćmi i siostrami. „Zjednoczeni jednym sercem i jedną duszą”²⁶ żyją w zjednoczeniu przez więzy charakterystyczne dla ducha księdza Bosko.

Uczestniczą z radością w „życiu rodzinnym” Stowarzyszenia, aby się poznawać, wspólnie wzrastać, dzielić się doświadczeniami wiary i opracowywać programy apostołskie. Promują życie stowarzyszone, przyjmując się wzajemnie²⁷.

---

²⁶ Por. Syr 4,2.

²⁷ Por. RDB V, 7 i VII, 4-5.

Art. 22. Współodpowiedzialni w posłannictwie

§1. Salezjanin Współpracownik czuje się odpowiedzialny za wspólne posłannictwo i realizuje je zgodnie ze swoimi warunkami życia, kompetencjami i możliwościami, wnosząc swój istotny wkład. Dzieli ze Stowarzyszeniem współodpowiedzialność wychowawczą i ewangelizacyjną. Każdy stara się uczestniczyć w spotkaniach programujących, weryfikujących i wyborczych. Jeśli zostaje powołany do pełnienia odpowiedzialnej funkcji, wypełnia ją z zaufaniem i w duchu służby.

§2. Odpowiedzialnie i z poczuciem przynależności każdy Salezjanin Współpracownik wspiera autonomię ekonomiczną Stowarzyszenia, aby mogło ono rozwijać swoje posłannictwo²⁸.

Art. 23. Uczestnictwo i więzi z grupami Rodziny Salezjańskiej

§1. Salezjanie Współpracownicy, wierni wskazaniom księdza Bosko, że „słabe siły po zjednoczeniu stają się mocne i o ile pojedyncza nic łatwo się rwie, to trudno jest zerwać trzy połączone razem”²⁹, podtrzymują komunie braterską i współpracują z innymi grupami

---

²⁸ Por. *Karta tożsamości*, 34-35.

²⁹ Por. RDB I.

Rodziny Salezjańskiej poprzez poznawanie i wymianę informacji, wzajemną pomoc duchową i formacyjną oraz włączanie się we wspólne działania apostołskie, z poszanowaniem tożsamości i autonomii każdego³⁰.

§2. Uczestnictwo w Konsultach Rodziny Salezjańskiej³¹ na różnych szczeblach i powiązanie ze strukturami duszpasterskimi Kościoła oraz instytucjami cywilnymi wspiera wspólne poszukiwanie nowych inicjatyw. Posłannictwo salezjańskie promuje i przekazuje dalej dziedzictwo duchowe, na którym samo zostało ugruntowane.

§3. Salezjanie Współpracownicy czują się bliscy wszystkim grupom należącym do Rodziny Salezjańskiej, ponieważ wszystkie są spadkobiercami charyzmatu i ducha salezjańskiego. Są otwarci i wspierają wszelkie formy współpracy, zwłaszcza z grupami świeckimi, przy poszanowaniu ich tożsamości i autonomii.

Art. 24. Posługa Przełożonego Generalnego

§1. Przełożony Generalny Towarzystwa św. Franciszka Salezego jest następcą księdza Bosko³². Z wyraźnej woli założyciela jest on przełożonym Sto-

---

30 Por. Ibid.VI,1.

31 Por. Ibid. 64.

32 Por. *Karta tożsamości*, 22; por. RDB V, 3.

warzyszenia i pełni w nim funkcję Najwyższego Moderadora. Zapewnia Stowarzyszeniu wierność programowi założyciela i wspiera jego wzrost.

§2. W swojej posłudze, wypełnianej również poprzez Wikariusza lub Koordynatora Światowego, posługuje się zwyczajnie Radą Światową ze Światowym Sekretariatem Wykonawczym, przede wszystkim dla animacji całego Stowarzyszenia oraz koordynacji inicjatyw formacyjnych i apostołskich.

§3. Członkowie Stowarzyszenia względem Przełożonego Generalnego żywią uczucia szczerego przywiązania i są wierni jego wskazaniom.

Art. 25. Szczególne związki z Towarzystwem św. Franciszka Salezego i z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki

Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników posiada „więź jedności stałej i pewnej”³³ z Towarzystwem św. Franciszka Salezego, a także szczególne związki charyzmatyczne z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki.

Każda wspólnota salezjańska (SDB i FMA), inspektorialna i lokalna, poczuwa się do zadania po-

---

33 RDB II; V, 3.

stawionego jej przez księdza Bosko, aby „wspierać i przyczyniać się do wzrostu” Stowarzyszenia, dawać wkład w formację jego członków, oraz ukazywać i promować ich Program Życia Apostolskiego³⁴.

Art. 26. Służba apostołska Delegatów i Delegatesk

§1. W Stowarzyszeniu Delegaci i Delegatki, na każdym szczeblu, wchodzą w skład odpowiedniej Rady z mocy prawa i z głosem czynnym, zapewniają „więź jedności pewnej i stałej” z duchem salezjańskim i dzielą się doświadczeniem charyzmatycznym i duchowym założyciela. W duchu twórczej wierności księdzu Bosko są powołani do ofiarowania swojego wkładu również w podejmowanie decyzji kolegialnych Stowarzyszenia.

§2. Pobudzają odpowiedzialność Rad i wspierają ich autonomię organizacyjną we wspólnocie charyzmatycznej z Towarzystwem św. Franciszka Salezego i z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki.

§3. Spełniają posługę kierownika duchowego, wychowawczego i duszpasterskiego dla zapewnienia bardziej skutecznego apostołstwa Salezjanów Współpracowników na danym terenie³⁵.

---

34 Por. Regulaminy SDB 38.

35 Por. RDB V, 5.

„Pan niech pomnoży liczbę waszą i niech spotęguje waszą wzajemną miłość dla wszystkich, aby serca wasze utwierdzone zostały jako nienaganne w świętości wobec Boga, Ojca naszego.” (1 Tes 3, 12-13)

ROZDZIAŁ V

Przynależność i formacja Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 27. Wstąpienie do Stowarzyszenia

§1. Zobowiązanie się do zostania Salezjanami Współpracownikami wymaga wyboru osobistego, wolnego, stopniowego, umotywowanego, dojrzewającego pod działaniem Ducha Świętego i z towarzyszeniem osób odpowiedzialnych.

Osoba, która pragnie należeć do Stowarzyszenia, akceptuje proces formacyjny, który musi odpowiadać podstawowym treściom Programu Życia Apostolskiego, z uwzględnieniem jej osobistych doświadczeń. Zapewnia to formację zinstytucjonalizowaną i jednocześnie spersonalizowaną. Takie itinerarium zostanie przygotowane przez osoby odpowiedzialne za Stowarzyszenie.

§2. Osoba, która w trakcie przygotowania osiągnęła wystarczające przyswojenie charyzmatu salezjańskiego, uznana za taką przez odpowiedzialnych za Centrum Lokalne, przedstawia im swoją prośbę o przyjęcie do Stowarzyszenia. Wymaga się, aby osoba kandydująca była pełnoletnia.

§3. Przynależność do Stowarzyszenia rozpoczyna się z chwilą złożenia osobistego aktu „Przyrzeczenia Apostolskiego”, poprzez który wyraża się wolę życia zobowiązaniami chrztu św. w świetle Programu Życia Apostolskiego.

Art. 28. Wartość przynależności

§1. Salezjanie Współpracownicy są świadomi, że przynależność do Stowarzyszenia wzbogaca doświadczenie wiary i komunii kościelnej. Jest ponadto żywotnym elementem wspierającym własne powołanie apostoelskie.

§2. Ta przynależność domaga się konkretnych znaków, które wyrażają się zarówno w czynnym uczestnictwie w życiu Stowarzyszenia, jak i w zaangażowaniu się w rzeczywistość życia i w obowiązki zawodowe.

Art. 29. Odpowiedzialność i inicjatywy na rzecz formacji

§1. Salezjanie Współpracownicy są pierwszymi odpowiedzialnymi za swoją formację ludzką, chrześcijańską, salezjańską i zawodową.

§2. Stowarzyszenie troszczy się i podtrzymuje formację osobistą i całej grupy poprzez odpowiednio przygotowanych Salezjanów Współpracowników, Delegatów i Delegatki oraz innych członków Rodziny Salezjańskiej.

Art. 30. Wierność przyjętym zobowiązaniom

§1. Poprzez Przyrzeczenie Apostolskie Salezjanin Współpracownik przyjmuje powołanie, które trwa całe życie i przejawia się w codzienności świadectwem, apostołatem i różnymi formami służby. Oddaje się do dyspozycji w służbie Kościoła, żyjąc autentycznie charyzmatem salezjańskim. Współpracuje z zaangażowaniem w inicjatywach podejmowanych przez inne organizacje kościelne, religijne i świeckie. Jego wierność jest wspierana życzliwością i solidarnością członków Stowarzyszenia i Rodziny Salezjańskiej.

§2. Dla wzmocnienia wartości przynależności do Stowarzyszenia – a przez nie do Rodziny Salezjańskiej – podstawowe zobowiązania stowarzyszeniowe przyjęte w Przyrzeczeniu Apostolskim będą odnawiane zgodnie z odpowiednimi zasadami ustalonymi w Regulaminie.

Art. 31. Wystąpienie ze Stowarzyszenia

§1. Salezjanin Współpracownik lub Salezjanka Współpracownica, który/a na skutek osobistego wyboru pragnie, aby ustała jego/jej przynależność do Stowarzyszenia, zgłosi Radzie Lokalnej pisemną deklarację. Rada Lokalna przekaże kopię tej prośby Radzie Prowincjalnej.

§2. Decyzja usunięcia ze Stowarzyszenia jednego ze swoich członków z ważnych powodów będzie musiała być podjęta przez Radę Prowincjalną, na uzasadniony wniosek Rady Lokalnej, w duchu miłości i jasności, po stwierdzeniu stylu życia niespójnego z podstawowymi obowiązkami wyrażonymi w Programie Życia Apostolskiego. Decyzja ta jest przekazywana zainteresowanemu w formie pisemnej.

Art. 32. Znaczenie i formuła Przyrzeczenia Apostolskiego

§1. Znaczenie i cel Przyrzeczenia wyraża się w woli życia chrztem świętym według Programu Życia Apostolskiego. Sam ks. Bosko proponował Przyrzeczenie jako apostołski wyraz powołania salezjańskiego w społeczeństwie.

§2. Tekst Przyrzeczenia:³⁶

*Ojcze, uwielbiam Cię, bo jesteś dobry i kochasz wszystkich.
Dziękuję Ci, żeś mnie stworzył i odkupił,
żeś mnie powołał, abym był częścią Twojego Kościoła,
i że dałeś mi poznać w nim Rodzinę apostołską
księdza Bosko,
która żyje dla Ciebie w służbie młodzieży
i środowisk ludowych.
Pociągnięty/a przez Twoją miłosierną Miłość,
chcę Cię kochać, czyniąc dobro.*

*Dlatego
PRZYRZEKAM*

---

³⁶ Ta formuła może być dostosowana do różnych sytuacji, pod warunkiem, że zostanie zachowana jej istotna treść. Kiedy się odnawia Przyrzeczenie, mówi się: „odnawiam przyrzeczenie...”.

żyć (jako duchowny) według Programu Życia Apostolskiego Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników, a mianowicie:

- być wiernym/ą uczniem/uczennicą Chrystusa w Kościele katolickim,*
- pracować w Twoim Królestwie, szczególnie dla dobra i zbawienia młodzieży,*
- zgłębiać i dawać świadectwo ducha salezjańskiego,*
- współpracować, w zjednoczeniu z Rodziną Salezjańską, w apostolskich inicjatywach Kościoła lokalnego.*

Obdarz mnie, Ojcze, mocą Twojego Ducha, abym umiał/a być wiernym świadkiem tych zobowiązań.

Maryja Wspomożycielka, Matka Kościoła, niech mi towarzyszy i niech mnie prowadzi w tym wyborze życiowym.

Amen.

„Jako dobrzy szafarze różnorodnej łaski Bożej służcie sobie nawzajem tym darem, jaki każdy otrzymał.” (1 P 4, 10)

ROZDZIAŁ VI

Organizacja Stowarzyszenia

Art. 33. Potrzeba organizacji

Salezjanie Współpracownicy, wezwani, aby żyć w społeczeństwie i w Kościele swoim powołaniem apostołskim, mają odpowiednią strukturę organizacyjną. Stowarzyszenie, którego są członkami, jest narzędziem do przeżywania misji i jedności, według Programu Życia Apostolskiego.

Art. 34. Organizacja elastyczna

Stowarzyszenie, wierne woli założyciela, posiada strukturę elastyczną i funkcjonalną, złożoną z trzech poziomów zarządzania: lokalnego, prowincjalnego i światowego.

Przez tę organizację zmierza do wzmocnienia skuteczności swojego działania na danym terytorium i do otwartości na uniwersalność komunii i posłannictwa.

Art. 35. Zarząd i animacja na poziomie lokalnym, prowincjalnym i światowym

Stowarzyszenie, zachowując władzę Przełożonego Generalnego, zwyczajnie reprezentowanego przez Wikariusza lub przez Delegata, powierza własny zarząd i animację Radom Lokalnym, Prowincjalnym i Światowej, w skład których wchodzi również członkowie zakonni mianowani przez Inspektorów i Inspektorki do Rad Lokalnych i Prowincjalnych, a przez Przełożonego Generalnego do Rady Światowej. Prawna reprezentacja Stowarzyszenia jest powierzona Koordynatorowi właściwej Rady.

Art. 36. Poziom lokalny

§1. Podstawową komórką Stowarzyszenia jest Centrum Lokalne. Zwyczajnie tworzą je Salezianie Współpracownicy, którzy działają na określonym terytorium. Każde Centrum ma Delegata lub Delegatkę, mianowanych przez odpowiedniego Inspektora lub Inspektorkę. Centrum zostaje erygowane, w miarę możliwości, przy dziele Salezjanów Księdza Bosko lub Córek Maryi Wspomożycielki.

§2. Centra Lokalne są kierowane kolegialnie przez Radę Lokalną, wybieraną przez wszystkich członków

tworzących Zgromadzenie Centrum Lokalnego. Rada wybiera spośród swoich członków Koordynatora Lokalnego i określa specyficzne zadania Radców. W Radzie biorą udział z prawem głosu Delegat lub Delegatka.

§3. Mężczyźni i kobiety dobrej woli, również innego wyznania, religii i kultury, pociągnięci charyzmatem salezjańskim, mogą włączać się w inicjatywy Centrum Lokalnego i współpracować z nim jako „Przyjaciele księdza Bosko”.

Art. 37. Poziom prowincjalny

§1. Centra Lokalne organizują się w prowincje erygowane przez Przełożonego Generalnego na prośbę Rady Światowej.

§2. Ze względu na „więzi jedności” i „więzi charyzmatyczne”, łączące Stowarzyszenie z Salezjanami Księdza Bosko i Córkami Maryi Wspomożycielki, prowincje Stowarzyszenia odpowiadają terytorialnie odpowiednim inspektoriom.

§3. Każda prowincja posiada Radę Prowincjalną wybraną przez Radców Lokalnych w czasie Kongresu Prowincjalnego, w sposób przewidziany przez Regulamin Kongresu.

§4. Rada Prowincjalna organizuje się kolegialnie, wybierając spośród swoich członków Koordynatora Prowincjalnego. Rada ustala we własnym gronie specyficzne zadania Radców. W Radzie biorą udział z prawem głosu Delegat i Delegatka, mianowani odpowiednio przez Inspektora i Inspektorkę.

§5. Dla animacji Stowarzyszenia prowincje, z poszanowaniem autonomii ich zarządów, są zorganizowane w regiony, bliskie pod względem języka, kultury i terytorium, na mocy decyzji Przełożonego Generalnego w porozumieniu z Radą Światową. Zainteresowani Inspektorzy i Inspektorki za wspólną zgodą mianują Delegata Regionalnego i Delegatkę Regionalną.

Art. 38. Poziom światowy

§1. W skład Rady Światowej wchodzi:

- Koordynator Światowy, mianowany bezpośrednio przez Przełożonego Generalnego,
- Delegat Światowy SDB, mianowany przez Przełożonego Generalnego, i Delegatka Światowa FMA, mianowana przez Przełożonego Generalnego na propozycję Matki Generalnej Instytutu Córek Maryi Wspomożycielki,
- Radcy Światowi wybrani przez odpowiednie Kongresy Regionalne,

- Radca Administrator Światowy i Radca Sekretarz Światowy, wybrani w głosowaniu tajnym przez samych Radców.

§2. Światowy Sekretariat Wykonawczy (SEM) składa się z Koordynatora Światowego, Administratora Światowego, Sekretarza Światowego, Delegata Światowego SDB i Delegatki Światowej FMA.

SEM podejmuje czynności zwyczajnej administracji, które nie wymagają zwoływania Rady Światowej. Wewnątrz Rady Światowej SEM spełnia zadania „Rady do Spraw Ekonomicznych”, zgodnie z kan. 1280.

§3. Kadencja członków Rady Światowej trwa sześć lat.

§4. Uchwały Rady Światowej wchodzi w życie dopiero po zatwierdzeniu ich przez Przełożonego Generalnego.

Art. 39. Administracja dobrami Stowarzyszenia

§1. Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników, mając kościelną i publiczną osobowość prawną, posiada zdolność nabywania, posiadania, administrowania i alienacji dóbr doczesnych zgodnie z przepisami prawa. Dobra posiadane przez Stowarzyszenie pozostają jako takie dobrami kościelnymi³⁷.

---

37 KPK, kan. 1255 i 1257 § 1.

§2. Przełożony Generalny z Radą Światową administruje dobrami Stowarzyszenia na poziomie światowym i jest kompetentną władzą udzielania Radom Lokalnym i Prowincjalnym zezwoleń na dokonywanie aktów nadzwyczajnego administrowania i alienacji, które nie wymagają zgody Stolicy Apostolskiej³⁸.

§3. Rady, poprzez wybranego spośród swoich członków Administratora, troszczą się o zarząd dobrami Stowarzyszenia. Administrator przedstawia roczne sprawozdanie finansowe Radzie wyższego szczebla.

Art. 40. Zalecenia końcowe

§1. Stowarzyszenie Salezjanów Współpracowników opiera się na powyższym Statucie. Inne normy uchwalone na poziomie światowym są zebrane w Regulaminie na poziomie światowym lub w Dyrektoriach na różnych poziomach.

- *Statut* określa powołanie apostolskie Salezjanina Współpracownika: tożsamość, ducha, posłannictwo, komuniję i zasady struktury organizacyjnej Stowarzyszenia.
- *Regulamin* zawiera te punkty praktyczne, które wyszczególniają i regulują działalność, metodolo-

---

38 Ibid., 1292 § 2.

gię, strukturę i organizację. Czyni zasady Statutu, któremu jest podporządkowany, możliwymi do stosowania w codziennym życiu Stowarzyszenia.

- *Dyrektoria* są dyspozycjami partykularnymi Stowarzyszenia w celu dostosowania Programu Życia Apostolskiego do konkretnego funkcjonowania w różnych kontekstach terytorialnych. Zostają zatwierdzone przez odpowiednie Rady i ratyfikowane przez Rady wyższej instancji, które muszą zagwarantować zgodność Dyrektoratów z dyspozycjami Statutu i Regulaminu.

§2. Powyższy Statut będzie mógł być zmieniony z inicjatywy Przełożonego Generalnego, Rady Światowej lub Rad Prowincjalnych.

Propozycja zmiany musi określać: jasne i szczegółowe przedstawienie motywów usprawiedliwiających modyfikację, konkretne cele do osiągnięcia i zasady, którymi się kieruje. Do Przełożonego Generalnego należy weryfikacja i zatwierdzenie propozycji zmiany.

Proces modyfikacji zostanie zdefiniowany przez Radę Światową za zgodą Przełożonego Generalnego.

Zmiana musi zostać zatwierdzona kolejno przez większość absolutną uczestników Kongresu Światowego, przez Przełożonego Generalnego i przez Stolicę Apostolską.

Zakończenie

Art. 41. Droga do świętości

Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice obierają wspólną drogę ewangeliczną, wyznaczoną w Programie Życia Apostolskiego. Zobowiązują się odpowiedzialnie iść tą drogą, która prowadzi do świętości. Stowarzyszenie Współpracowników „jest stworzone, aby otrząsnąć się ze słabości, w której pogrążeni są wszyscy chrześcijanie, i szerzyć energię miłości” (MB XVIII, 161).

Niech Bóg towarzyszy obfitością swojej łaski tym, którzy działają w duchu „da mihi animas, caetera tolle”, czyniąc dobro dla młodzieży i warstw ludowych³⁹.

---

39 Por. RDB, *Wprowadzenie*.

REGULAMIN

WPROWADZENIE

Niniejszy Regulamin uzupełnia Program Życia Apostolskiego, przedstawiony w Statucie Stowarzyszenia. Oferuje wskazania i określa warunki dla praktycznego zastosowania reguł zawartych w Statucie.

ROZDZIAŁ I

Zaangażowanie apostolskie Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 1. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice w Kościele

§1. Salezjanie Współpracownicy włączają się z dyspozycyjnością i w postawie służby w stylu salezjańskim zarówno w życie parafii, jak i diecezji. Powołani przez Kościół do danej posługi, spełniają ją dla wsparcia i rozwoju duszpasterstwa kościelnego⁴⁰.

Przeżywają swoje powołanie chrzcielne, przyjmując system prewencyjny księdza Bosko jako specyficzny sposób wyrażania miłości Boga i troszcząc się zwłaszcza o młodzież i rodziny.

§2. Salezjanie Współpracownicy promują posłuszeństwo nauczaniu Magisterium Kościoła. Relacje z proboszczami, kapłanami, zakonnikami, zakonnkami i z innymi świeckimi są naznaczone serdeczną solidarnością i czynnym uczestnictwem w planach duszpasterskich, w sposób szczególny dotyczących młodzieży, rodziny i powołań.

---

40 ChL 28.

Art. 2. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice w rzeczywistości społeczno- -kulturowej

§1. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki Współpracownice sprawiają, że wychowawcza troska o charyzmat salezjański staje się ich własną we wszystkich środowiskach życia, są wierni Ewangelii i nauce społecznej Kościoła. Uważni na znaki czasu, kontynuują stwórcze dzieło Boga i dają świadectwo Chrystusowi poprzez uczciwość, gorliwość, spójność życia, posłannictwo wychowawcze, poważny i uaktualniany profesjonalizm, dzielenie w wierze radości i bólów oraz gotowość służby w każdej sytuacji.

§2. Dążą do uformowania dojrzałego i krytycznego sumienia, aby odpowiedzialnie uczestniczyć w życiu społecznym na polu kultury, ekonomii i polityki. Odrzucają natomiast to wszystko, co przyczynia się do niesprawiedliwości i ją utrzymuje: ucisk, wykluczenie i przemoc, a także odważnie działają dla przezwycięzania ich przyczyn.

§3. Zwracają uwagę i dowartościowują etyczny wymiar kultury. Ustawicznie troszczą się, aby być na bieżąco z rozwojem środków społecznego przekazu, przede wszystkim ze względu na ich wpływ na formację młodzieży, rodzin i warstw ludowych.

§4. Odpowiednio do swoich zdolności i możliwości włączają się w struktury kulturowe, samorządowe i społeczno-polityczne, aby przyczynić się do osiągnięcia i rozwoju dobra wspólnego. Zgodnie z ewangelicznymi wymaganiami wolności i sprawiedliwości działają na rzecz poszanowania praw człowieka, a w konsekwencji na rzecz uzdrowienia i odnowienia mentalności i zwyczajów, praw i struktur środowisk, w których żyją.

Art. 3. Stowarzyszenie w rzeczywistości cywilnej i kościelnej

§1. Stowarzyszenie jest wrażliwe, na mocy systemu prewencyjnego, na oczekiwania pochodzące od społeczności cywilnej w kwestii integralnej promocji osoby i jej fundamentalnych praw.

§2. Stowarzyszenie odważnie podejmuje działania, zgodnie ze wskazaniami Kościoła⁴¹, aby promować kulturę społeczno-polityczną inspirowaną Ewangelią oraz bronić wartości ludzkich i chrześcijańskich.

Ukazuje i pobudza członków Stowarzyszenia do odpowiedzialnego przyjmowania właściwych obowiązków w społeczeństwie.

---

41 Por. MB V, s. 573.

Salezianie Współpracownicy angażują się i wnoszą charyzmat salezjański w stowarzyszenia, ruchy i grupy apostołskie, instytucje wychowawcze, w organy oddające się służbie młodzieży i rodzinie, które promują solidarność z narodami na drodze rozwoju, sprawiedliwości i pokoju.

§3. Stowarzyszenie ze szczególną uwagą śledzi rzeczywistość wolontariatu świeckiego. Włącza się w propozycje formacyjne i uczestniczy w inicjatywach organizacji o chrześcijańskich korzeniach.

§4. Stowarzyszenie przyczynia się do dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego.

Art. 4. Miejsca działalności

Salezianie Współpracownicy popierają powstanie i funkcjonowanie dzieł stowarzyszeniowych, angażując się w środowiskach, w których żyją, a w sposób szczególny:

- w środowiskach cywilnych, kulturalnych, międzykulturowych, społeczno-ekonomicznych i politycznych: zwracając uwagę na wychowanie młodzieży, prawa człowieka i życie rodzin,
- w środowiskach kościelnych: odpowiedzialnie ofiarując współpracę biskupom i proboszczom,

- szczególnie we wspólnotach parafialnych i w organizacjach animacji diecezjalnej,
- w środowiskach prowadzonych przez Zgromadzenie Salezjańskie, Córki Maryi Wspomożycielki lub przez inne grupy Rodziny Salezjańskiej,
  - w dziełach prowadzonych przez inne wspólnoty zakonne i ruchy kościelne.

Art. 5. Dzieła bezpośrednio prowadzone przez Stowarzyszenie lub przez członków Stowarzyszenia

§1. Salezjanie Współpracownicy mogą rozwijać swoją pracę apostołską w dziełach bezpośrednio prowadzonych przez Stowarzyszenie lub przez członków Stowarzyszenia. Takie dzieła muszą posiadać właściwy charakter i właściwe cele ducha i charyzmatu salezjańskiego, zgodnie z tym, co zostanie określone w odpowiednich Statutach.

§2. Odpowiedzialność za prowadzenie dzieła będzie związana z Centrum Lokalnym, jeśli dzieło zostało otwarte przez Stowarzyszenie, lub z członkami Stowarzyszenia, którzy bezpośrednio podjęli się jego kierowania. W tym drugim przypadku odpowiedzialność nie przenosi się na wyższe poziomy samego Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie może podjąć procedurę uzyskania statusu prawnego jako organizacja „non profit” w przypadkach, w których uzna to za stosowne.

ROZDZIAŁ II

Salezjanie Współpracownicy w komunii i we współpracy

Art. 6. Duch rodzinny

§1. Dla wzmocnienia poczucia przynależności do Stowarzyszenia Salezjanie Współpracownicy wzajemnie wspierają się poprzez wymianę dóbr duchowych.

§2. Okazują w sposób konkretny swoją solidarność ludzką i chrześcijańską Salezjanom Współpracownikom chorym i znajdującym się w trudnościach, otaczając ich życzliwością i modlitwą.

§3. Salezjanie Współpracownicy w zjednoczeniu ze zmarłymi Salezjanami Współpracownikami i dobrodziejami są wdzięczni za ich świadectwo i kontynuują je poprzez wierność posłannictwu. Modlą się za nich w szczególności podczas celebracji Eucharystii poświęconej Mamie Małgorzacie.

§4. Wierne Magisterium Kościoła i jego wskazaniom duszpasterskim w kwestii rodziny, Stowarzyszenie okazuje zainteresowanie członkami, którzy

ponoszą konsekwencje sytuacji separacji lub rozwodu. Stowarzyszenie towarzyszy im na trudnej drodze życia i wiary, jaką muszą iść. Taka postawa będzie odwzajemniona wysiłkiem przeżywania własnej sytuacji z ufnością w nieskończone miłosierdzie Ojca i troską o życie zgodne z podstawowymi obowiązkami przyjętymi w Przyrzeczeniu Apostolskim.

§5. W duchu rodzinnym Stowarzyszenie pozostaje otwarte na zakonników i zakonnice Rodziny Salezjańskiej, którzy legalnie wystąpili z własnego instytutu, a czują nadal przywiązanie do ducha księdza Bosko. Oficjalne wstąpienie do Stowarzyszenia wymaga od nich zaakceptowania Programu Życia Apostolskiego. Jeżeli dana osoba wyrazi takie życzenie, uzgodni z Delegatem/ką drogę formacyjną oraz zadecyduje o sposobie (publicznym lub prywatnym) złożenia Przyrzeczenia.

Art. 7. Współodpowiedzialni w działaniu

Aby odpowiedzialność w posłannictwie przekładała się na odpowiedzialność w działaniu, potrzeba,

§1. aby funkcje na jakimkolwiek poziomie w ramach Stowarzyszenia były spełniane w duchu służby zgodnie z zasadami komunii, współodpowiedzialności i współpracy;

§2. aby w różnorodności swych sytuacji i funkcji Salezjanie Współpracownicy wnosili do Stowarzyszenia świadectwo życia, uczestnicząc na różne sposoby w życiu Stowarzyszenia:

- młodzi, pełni dynamizmu, wnoszą swój wkład we wspólne posłannictwo poprzez swoją wrażliwość i kreatywność,
- dorośli i starsi, dzięki swojemu dojrzałemu doświadczeniu i długiej wierności, wnoszą świadectwo życia zakorzenionego w Chrystusie i przeżywanego w rzeczywistościach doczesnych, takich jak: rodzina, zaangażowanie w swoją pracę i kulturę, podejmowanie odpowiedzialności społecznych, gospodarczych i politycznych,
- ci, którzy nie mogą udzielać się aktywnie, wzmacniają działalność wychowawczą i duszpasterską innych poprzez ofiarowywanie swego cierpienia i modlitwy,
- członkowie kleru diecezjalnego, jako Salezjanie Współpracownicy, wnoszą wkład właściwy dla swojej posługi.

Art. 8. Solidarność ekonomiczna

§1. Poczucie przynależności i współodpowiedzialności obejmuje również aspekt ekonomiczny Stowarzyszenia. W celu jego funkcjonowania i realizacji

posłannictwa na poziomie lokalnym, prowincjalnym i światowym Salezianie Współpracownicy wspierają je dobrowolnie i wspaniałomyślnie swoim wkładem, jak chciał ksiądz Bosko: „Współpracownicy nie mają żadnych zobowiązań pieniężnych, ale będą składać miesięcznie lub rocznie ofiarę z miłości ich serca”⁴².

§2. Stowarzyszenie uczestniczy w solidarności ekonomicznej również poprzez ofiary przesyłane Przełożonemu Generalnemu. Poprzez takie ofiary i znajdowanie dobrodziejów wspiera potrzeby światowe Stowarzyszenia, inicjatywy misyjne i inne projekty związane z posłannictwem salezjańskim.

§3. Stowarzyszenie, poprzez Radę Światową, opracowuje roczny plan solidarności ekonomicznej na podstawie potrzeb animacji rozwoju całego Stowarzyszenia.

Art. 9. Szczególne więzi z Towarzystwem św. Franciszka Salezego i z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki

§1. Relacje ze współbraćmi SDB i współsiostrami FMA⁴³ rozwijają się w klimacie wzajemnego zaufania.

---

42 Por. RDB VI, 3.

43 Por. *Convenzione tra Salesiani di Don Bosco e Figlie di Maria Ausiliatrice per l'animazione dei Cooperatori Salesiani*, Rzym, 16 sierpnia 1986.

Animacja Centrów utworzonych przy dziełach salezjańskich zobowiązuje w szczególności Delegatów i Delegatki, a także wspólnotę zakonną inspektorialną i lokalną, do wkładania wysiłku, na różne sposoby, w formację członków, aby mogli oni propagować i dawać świadectwo o salezjańskim charyzmacie, szczególnie w kontekście świeckim.

§2. Inspektorzy i Inspektorki, we współpracy z Dyrektorami i Dyrektorkami, zapewniają jedność w komunii i w posłannictwie. Przyczyniają się do duchowego wzrostu Centrów i włączają wspólnoty zakonne w dawanie świadectwa o wartości świętości i w wielkoduszną służbę animacji.

Art. 10. Związki z grupami Rodziny Salezjańskiej

§1. Salezjanie Współpracownicy, uznając wspólną duchowość i posłannictwo, jakie łączy ich z innymi grupami Rodziny Salezjańskiej⁴⁴, są solidarni i współpracują w dawaniu odpowiedzi na duszpasterskie wyzwania posłannictwa salezjańskiego. Wiąż z grupami Rodziny Salezjańskiej wyraża się szczególnie we współodpowiedzialności apostołskiej. Wymaga ona, w niektórych przypadkach, wspólnego zaangażowania w podjęte dzieła, dzielenia się troskami wycho-

---

44 Por. P. Chávez, *Karta tożsamości*, 44-46.

wawczymi czy rozpowszechniania systemu prewencyjnego. Wszyscy Salezjanie Współpracownicy są osobiście odpowiedzialni za animowanie i wspieranie otrzymanego dziedzictwa duchowego.

§2. W celu konkretnego realizowania komunii z grupami Rodziny Salezjańskiej, Salezjanie Współpracownicy są wezwani, aby uczestniczyć w spotkaniach, celebracjach, kursach formacji, momentach animacji, przyjaźni i wspólnoty, dniach modlitwy, dniach skupienia i rekolekcjach.

§3. Salezjanie Współpracownicy są w sposób szczególny otwarci na współpracę ze świeckimi stowarzyszeniami salezjańskimi, z poszanowaniem ich tożsamości.

ROZDZIAŁ III

Duch salezjański Salezjanów Współpracowników

Art. 11. Styl działania

§1. Ksiądz Bosko był człowiekiem praktycznym i przedsiębiorczym, niestrudzonym i twórczym pracownikiem, ożywianym nieustannym i głębokim życiem wewnętrznym. Salezjanie Współpracownicy, wierni jego duchowi i uważni na rzeczywistość, posiadają wycucie konkretności. Odczytują znaki czasów i w duchu inicjatywy dają właściwe odpowiedzi na podstawowe potrzeby młodzieży, wynikające ze środowiska i kontekstu społecznego. Są gotowi na ciągłą weryfikację i dostosowywanie swojej działalności.

§2. Ich działalności towarzyszy postawa kontemplacji, która pobudza ich do poszukiwania i rozpoznawania tajemnicy obecności Boga w codzienności i oblicza Chrystusa w braciach. Dlatego, wsparci przez Ducha Świętego, pogodnie przyjmują trudności życia, radości i cierpienia, które towarzyszą pracy apostołskiej.

Art. 12. Życie duchowe

§1. Salezianie Współpracownicy wzmacniają swoje życie wewnętrzne w codziennym dialogu z Bogiem, w sakramentach oraz w *lectio divina*.

§2. Obchodzą święta tradycji salezjańskiej.

§3. W miarę możliwości biorą udział w rekolekcjach, dniach skupienia i innych inicjatywach proponowanych przez Stowarzyszenie⁴⁵.

§4. Doceniają wartość kierownictwa duchowego jako towarzyszenia ofiarowanego szczególnie przez salezjanów (zakonników, zakonnice i świeckich).

§5. Stowarzyszenie jest otwarte dla wszystkich. W programowaniu podejmuje działania zmierzające do ułatwiania angażowania się własnym członkom i sympetykom charyzmatu salezjańskiego.

---

45 Por. RDB VIII.

ROZDZIAŁ IV

Przynależność i formacja Salezjanów Współpracowników

Art. 13. Wstąpienie do Stowarzyszenia

§1. Osoba pragnąca wstąpić do Stowarzyszenia doskonali swoje powołanie dobrowolnie i odpowiedzialnie poprzez kilka podstawowych etapów: spotkanie z grupą Salezjanów Współpracowników Centrum Lokalnego, z którymi wspólnie odbywa formację i bierze udział w podejmowanych inicjatywach; współudział w duchu i posłannictwie poprzez pogłębianie wiedzy oraz wzrost i weryfikację osobistej motywacji.

§2. Osoba pragnąca wstąpić do Stowarzyszenia zostaje przyjęta przez odpowiedzialnych za Centrum Lokalne. Uzgadnia z odpowiedzialnym/ą (Delegatem/Delegatką lub formatorem) odpowiedni program rozeznawania i rozpoczyna jako aspirant drogę formacyjną.

§3. Aspirant, po odbyciu procesu formacyjnego w Centrum Lokalnym, przedstawia pisemną prośbę o wstąpienie do Stowarzyszenia.

§4. Rada Lokalna przedstawia prośbę aspiranta Radzie Prowincjalnej, dołączając własną opinię odnośnie do znajomości charyzmatu ks. Bosko i treści PŻA. Rada Prowincjalna na bazie tej opinii przystępuje do zatwierdzenia prośby.

§5. Wstąpienie do Stowarzyszenia następuje poprzez osobiste złożenie Przyrzeczenia Apostolskiego. Przyrzeczenie Apostolskie jest zobowiązaniem duchowym i kościelnym, które aspirant podejmuje jako wybór dobrowolny i świadomy. W ten sposób wyraża on swoje pragnienie odpowiedzi na dar Boga i na wezwanie do przeżywania swojego powołania według charyzmatu salezjańskiego.

§6. Przyrzeczenie jest normalnie składane w Centrum Lokalnym w sposób wybrany przez daną osobę i dostosowany do miejscowego kontekstu.

§7. W szczególnych sytuacjach, gdzie nie ma prawnie utworzonego Centrum Lokalnego, Delegat lub Delegatka Światowi, w porozumieniu z Przełożonym Generalnym, dadzą wskazania co do procesu formacji. Dotyczy to również osób, które z powodu trudności logistycznych (miejsca lub czasu) nie mogą zostać skierowane do najbliższego Centrum Lokalnego.

§8. Przyrzeczenie Apostolskie może przyjąć Przełożony Generalny, Koordynator Światowy, Koordynator Prowincjalny, Koordynator Lokalny lub inna osoba oddelegowana.

Art. 14. Poczucie przynależności

§1. W celu wzrostu poczucia przynależności do Stowarzyszenia i nieustannego wzmacniania własnego powołania, Rada każdego Centrum Lokalnego co roku postara się, aby dać możliwość Salezjanom Współpracownikom odnowienia Przyrzeczenia Apostolskiego, zwłaszcza z okazji jakiegoś święta salezjańskiego.

§2. Nieodnowienie Przyrzeczenia przez okres trzech lat, bez uzasadnionego motywu, któremu towarzyszy oddalanie się od życia Stowarzyszenia, zobowiąże Radę Lokalną do zweryfikowania, czy nie doszło do sytuacji oderwania od życia Centrum.

§3. Rada Lokalna ma braterski obowiązek utrzymywania kontaktu i towarzyszenia Salezjaninowi Współpracownikowi lub Salezjance Współpracownicy, którzy się oddalili, zapraszając ich do procesu rozeznania powodu braku ich relacji z Centrum.

§4. Salezjanie Współpracownicy, w sposób szczególnie zaangażowani w inne rzeczywistości apostołskie lub wolontariat, dają świadectwo swojego specyficznego charyzmatu, promują Stowarzyszenie i wzbogacają Centrum przez dzielenie się własnym doświadczeniem.

Art. 15. Inicjatywy formacji początkowej

§1. Proces formacji towarzyszy członkom w całym ich życiu, ponieważ Bóg ciągle ich wzywa poprzez nieustanny rozwój sytuacji osobistych i środowiskowych.

§2. Aby towarzyszyć aspirantowi w procesie rezeźniania, Stowarzyszenie popiera strukturalne i nieformalne drogi formacyjne, tak wspólnotowe jak i osobiste. Obejmują one studium i analizę niektórych tematów formacyjnych dotyczących sfery ludzkiej, chrześcijańskiej, kościelnej i salezjańskiej, zaczerpniętych z następujących źródeł:

- Słowo Boże,
- dokumenty Kościoła,
- życie i dzieło księdza Bosko,
- system prewencyjny księdza Bosko,
- Program Życia Apostolskiego Stowarzyszenia,
- dokumenty Przełożonego Generalnego,
- dokumenty Stowarzyszenia,

- duchowość i świętość salezjańska,
- historia i rozwój charyzmatu Rodziny Salezjańskiej,
- życie i dzieła świętych, błogosławionych i sług Bożych Rodziny Salezjańskiej.

§3. Do integralnej części formacji początkowej należy zaangażowanie w salezjański apostołat i uczestnictwo z życiu Centrum.

Art. 16. Inicjatywy formacji permanentnej

§1. Świadomi ważności formacji permanentnej, Salezjanie Współpracownicy⁴⁶:

- rozwijają własne zdolności ludzkie, by z coraz większą odpowiedzialnością przyjmować obowiązki rodzinne, zawodowe i społeczne,
- doskonalić własną wiarę i miłość, wzrastając w zjednoczeniu z Bogiem, aby uczynić swoje życie bardziej ewangelicznym i bardziej salezjańskim,
- poświęcają czas na refleksje i studium, aby zgłębiać Pismo Święte, naukę Kościoła, znajomość księdza Bosko i dokumenty salezjańskie.

§2. Do spotkań formacyjnych zalicza się następujące inicjatywy:

---

⁴⁶ Por. P. Chávez, *Karta tożsamości*, 38-42.

- spotkania okresowe, zwyczajnie raz w miesiącu, prowadzone zgodnie z potrzebami życia i apostołstwa członków Centrum, i inne formy spotkań możliwie otwartych na środowisko i lokalną społeczność,
- momenty wytężonej modlitwy i rozeznawania,
- kontakty z grupami Rodziny Salezjańskiej na wszystkich szczeblach,
- pogłębianie dokumentów Przełożonego Generalnego, materiałów formacyjnych Rodziny Salezjańskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Biuletynu Salezjańskiego.

§3. Na płaszczyźnie formacyjnej dużą rolę odgrywają spotkania i inicjatywy programujące lub weryfikacyjne, które organizuje Stowarzyszenie na różnych poziomach. Ponadto, należy dowartościować spotkania na wybrane tematy, proponowane lub popierane przez inne grupy Rodziny Salezjańskiej. Uczestnictwo w takich inicjatywach niech będzie odpowiednio przygotowane, a owoce niech będą dzielone ze wszystkim członkami Centrum.

§4. Stowarzyszenie postara się o wykorzystanie różnych środków społecznego przekazu i nowych technologii do współpracy w dialogu kulturowym, w ułatwianiu rozwoju zdolności krytycznej oraz w opracowywaniu i rozpowszechnianiu materiałów formacyjnych, dostępnych dla wszystkich na różne sposoby.

Art. 17. Formacja do posługi odpowiedzialności

§1. Posługa animacji i odpowiedzialności w Stowarzyszeniu jest posługą apostołską, poprzez którą Stowarzyszenie wzrasta i dojrzewa w komunii, w życiu duchowym i w posłannictwie salezjańskim. Wszystkim Salezjanom Współpracownikom może zostać zaproponowane, aby poświęcili, na określony czas, swoją energię i zdolności w posłudze animacji i odpowiedzialności.

§2. Salezjanie Współpracownicy z gotowością podejmują czas posługi odpowiedzialności, jaka zostaje im powierzona, przeżywają go w duchu rozeznawania i współpracy, pogłębiają swoją specyficzną formację, konieczną, by podjąć swoim obowiązkom, według programów ustalonych przez Stowarzyszenie.

Po zakończeniu swojej posługi dają świadectwo swojej przynależności przez postawę prostoty i dyspozycyjności w Stowarzyszeniu.

§3. Salezjanie Współpracownicy, którzy piastują odpowiedzialne role w środowisku polityczno-partijnym, są proszeni o czasowe zawieszenie pełnionej funkcji Koordynatora w Stowarzyszeniu na każdym poziomie, w celu uniknięcia konfliktu interesów.

ROZDZIAŁ V

Organizacja Stowarzyszenia

Art. 18. Centra Lokalne i ich koordynacja na poziomie prowincjalnym

§1. Centra Lokalne zwyczajnie liczą minimum sześciu członków, którzy żyją i działają na określonym terytorium. Organizują się na poziomie prowincjalnym, jeśli to tylko możliwe, w liczbie przynajmniej trzech Centrów.

§2. Utworzenie Centrum odbywa się w trzech etapach: zgoda Rady Prowincjalnej; formalna pisemna zgoda Inspektora lub Inspektorki albo biskupa diecezjalnego, jeśli Centrum powstaje poza dziełami salezjańskimi, za pomocą kanonicznego aktu prawnego; kolegalna decyzja Rady Prowincjalnej z wydaniem dekretu utworzenia, podpisanego przez Koordynatora Prowincjalnego.

§3. W przypadku, gdy w tworzeniu Centrum Lokalnego nie można odnieść się do Rady Prowincjalnej, należy odnieść się do Rady Światowej, za uprzednią zgodą Inspektora lub Inspektorki. W szczególności

dzieje się to w następujących przypadkach: brak minimalnej liczby Centrów; formacja grupy osób zainteresowanych charyzmatem salezjańskim i Stowarzyszeniem, którzy są związani zarówno z dziełem salezjańskim, jak i z danym terenem.

§4. Centra Lokalne mogą funkcjonować również jako grupy o specyficznym zainteresowaniu i zaangażowaniu, którym zawsze kieruje i które animuje Rada Lokalna. Dobrze będzie, gdy jeden z członków takich grup będzie należał do Rady. Alternatywnie jest pożądane, aby członek Rady Lokalnej prowadził dialog z grupą interesów dla utrzymywania jej związku z Centrum Lokalnym.

§5. Członkowie mieszkający na określonym terytorium, na którym nie ma Centrum Lokalnego, pozostają złączeni z najbliższym Centrum, które utrzymuje kontakt z nimi i pomaga im uczestniczyć w swej działalności.

§6. Stowarzyszenie jest otwarte na możliwość utworzenia Centrum Lokalnego wszędzie tam, gdzie wymaga tego posłannictwo salezjańskie.

§7. Członkowie zaangażowani w danej salezjańskiej rzeczywistości apostołskiej i wychowawczej

mogą stworzyć Centrum Salezjanów Współpracowników, którzy są związani z danym dziełem.

Takie Centra dołożą starań, aby zaproponować świeckim pracującym w tym dziele drogę przybliżenia się do Stowarzyszenia.

§8. Salezjanie Współpracownicy, którzy z powodu zmiany miejsca zamieszkania nie mają możliwości łączności z Centrum Lokalnym, jeżeli nie ma innego wyjścia, mogą pozostać w związku z poprzednim swoim Centrum Lokalnym. Rada Lokalna przyjmuje odpowiedzialność za podtrzymywanie tych kontaktów, również z wykorzystaniem współczesnych technik komunikacji.

§9. Inspektora, na szczeblu prowincjalnym i na danym terytorium, uznaje się jako tego, kto reprezentuje Przełożonego Generalnego w służbie animacji, kierownictwa charyzmatycznego i promocji Rodziny Salezjańskiej.

§10. W Centrach erygowanych przy wspólnotach FMA, Przełożony Generalny, w porozumieniu z Przełożoną Generalną FMA, zleca Inspektorce danego terytorium posługę animacji, kierowania i promocji Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników.

§11. Za każdym razem, kiedy zostanie podjęta decyzja o zawieszeniu jakiegoś dzieła salezjańskiego SDB lub FMA, z którym związane było Centrum Lokalne Stowarzyszenia, Centrum Lokalne postara się zapewnić kontynuację obecności salezjańskiej w tym miejscu, pracując w ścisłym porozumieniu z Kościołem lokalnym. Inspektor i Inspektorka uzgodnią z odpowiedzialnymi za Centrum Lokalne rozwiązania ewentualnych problemów logistycznych i organizacyjnych, wynikających z zawieszenia dzieła. Ponadto zobowiążą się, jeżeli to możliwe, do zapewnienia koniecznej animacji duchowej poprzez zatwierdzenie Delegata lub Delegatki i ewentualne erygowanie kanoniczne nowego Centrum.

§12. Ilekroć Centra Lokalne są erygowane przy dziełach SDB i FMA bliskich sobie, stosownym jest, aby ustaliły zasady porozumienia i współpracy ze względu na takie same posłannictwo i tego samego ducha, z poszanowaniem autonomii każdego z Centrów.

Art. 19. Rada Lokalna

§1. Stowarzyszenie na poziomie lokalnym jest zarządzane kolegialnie przez Radę Lokalną. Składa się ona z członków wybranych przez Salezjanów Współpracowników Centrum Lokalnego w odpowiedniej liczbie – zwyczajnie od trzech do siedmiu – i z Dele-

gata SDB lub Delegatki FMA, powołanego/ej przez Inspektora/Inspektorę. Delegat/ka ma czynny głos, z prawem głosu na równi z innymi członkami Rady.

Jeśli Centrum Lokalne zostało założone w jednym z domów bezpośrednio zależnych od Przełożonej Generalnej, mianowanie Delegatki leży w kompetencji Przełożonej Generalnej.

§2. Wybrani Radcy pozostają w tej funkcji trzy lata i mogą być ponownie wybrani tylko na następne trzy lata. Po wygaśnięciu mandatu i trzyletniej przerwie mogą być wybrani ponownie. Na trzecią kolejną trzyletnią kadencję jest wymagana zgoda Przełożonego Generalnego, udzielana za pośrednictwem Instytutu Postulacji, na podstawie kanonów 180-183 Kodeksu Prawa Kanonicznego. Nowo wybrani Radcy, po publicznym przyjęciu funkcji, zbierają się niezwłocznie w celu przydzielenia zadań. Przydział ról w Radzie dokonuje się przez głosowanie tajne lub jawne. W rozsądnym terminie od daty wyborów odbywa się przekazanie uprawnień między Koordynatorem ustępującym i Koordynatorem obejmującym funkcję.

§3. Jeżeli Salezjanin Współpracownik wybrany przez Radę Centrum Lokalnego zrezygnuje z pełnionej funkcji, na jego miejsce wejdzie pierwsza osoba z listy niewybranych.

Art. 20. Zarządzanie kolegialne

§1. Do podjęcia decyzji kolegialnej, na podstawie kanonu 119 KPK, są konieczne jako warunki wstępne: zwołanie wszystkich członków Rady oraz obecność większości absolutnej członków Rady. Dla celów głosowania absolutna większość głosów liczona jest w odniesieniu do liczby członków obecnych w czasie aktu kolegialnego (połowa obecnych plus jeden).

§2. Kiedy na mocy aktu kolegialnego wybiera się Koordynatora, na podstawie kan. 119 Kodeksu Prawa Kanonicznego:

- 1) konieczna jest absolutna większość podczas pierwszego i drugiego głosowania,
- 2) przy braku rozstrzygnięcia w dwóch głosowaniach do trzeciej tury przechodzi dwóch kandydatów, którzy w drugim głosowaniu uzyskali najwięcej głosów; jeżeli takich kandydatów jest więcej niż dwóch, do trzeciej tury przechodzi dwóch najstarszych wiekiem (dotyczy to przypadków, kiedy wszyscy kandydaci uzyskali tyle samo głosów albo jeden z kandydatów miał najwięcej głosów, a pozostali tyle samo: wtedy przechodzi najstarszy z nich wiekiem),

- 3) po trzecim głosowaniu wybrany zostaje ten z dwóch kandydatów, który uzyskał większość głosów albo, w przypadku równej liczby głosów, starszy wiekiem,
- 4) trzecie głosowanie jest ostateczne w każdym wypadku i po jego zakończeniu procedura wyborcza nie może być kontynuowana.

§3. Jeżeli natomiast decyzja kolegialna dotyczy innych spraw, to:

- 1) w pierwszym głosowaniu konieczna jest absolutna większość,
- 2) przy braku rozstrzygnięcia w pierwszym głosowaniu odbywa się drugie, również z zachowaniem warunku absolutnej większości,
- 3) jeżeli drugie głosowanie nie przyniesie żadnej większości, rozpatrywana decyzja nie zostaje przyjęta; w przypadku remisu Koordynator przewodniczący Radzie może dodać jawnie swój głos dla rozstrzygnięcia kwestii.

§4. Lista kandydatów na Radców, na różnych szczeblach, obejmuje kandydatów zaproponowanych przez Rady i/lub Kongresy.

Art. 21. Zadania Rady Lokalnej w dziedzinie posłannictwa apostolskiego

§1. Dla zapewnienia funkcjonowania Stowarzyszenia w wypełnianiu posłannictwa apostolskiego i misyjnego, do podstawowych zadań Rady Lokalnej należy:

- planować, wspierać i koordynować inicjatywy formacyjne i apostolskie członków,
- troszczyć się o więzi jedności i komunii z Radą Prowincjalną lub Radą Światową Stowarzyszenia (jeśli nie ma Rady Prowincjalnej),
- umacniać więzi charyzmatu i komunii ze Zgromadzeniem Salezjańskim, Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki i z innymi grupami Rodziny Salezjańskiej,
- podejmować decyzje o zwołaniu spotkań,
- czuwać nad administracją dóbr Stowarzyszenia,
- zatwierdzać preliminarz budżetowy i bilans roczny do przedstawienia członkom,
- towarzyszyć aspirantom na drodze ich włączenia w Centrum i zapewnić jakość procesu formacyjnego, uwzględniając wytyczne formacyjne Stowarzyszenia dostosowane przez Radę Prowincjalną,
- sprawić, aby dla dobra Stowarzyszenia przynosiły owoce kompetencje zawodowe i bogactwa duchowe

we wszystkich członków, przy dowartościowaniu różnorodności i ukierunkowaniu ich konstruktywnie na dar jedności,

- pobudzać inicjatywy, które wspierają wierność powołaniową członków i czynne uczestnictwo w życiu Centrum, biorąc pod uwagę różne grupy, z których się ono składa i wspierając zróżnicowanie działań,
- upowszechniać duchowość księdza Bosko (także poprzez grupy Mamy Małgorzaty i inne podobne inicjatywy),
- proponować powołanie Salezjanina Współpracownika, programując możliwe inicjatywy dla przyjmowania aspirantów,
- dostosowywać inne inicjatywy, aby umożliwić jak najlepsze funkcjonowanie Centrum z uwzględnieniem wskazań Programu Życia Apostolskiego.

§2. Każda Rada Lokalna spośród członków świeckich wybierze:

- Koordynatora,
- Administratora,
- Sekretarza.

Każda Rada wyznacza jednego z członków Centrum jako odpowiedzialnego za formację w porozumieniu z Delegatem lub Delegatką jako gwarantami

charyzmatu. W razie braku takiej osoby, sam Koordynator, w dialogu z Delegatem lub Delegatką, może wyznaczyć Salezjanina Współpracownika spoza Centrum do pełnienia tej funkcji.

Art. 22. Zadania wewnętrzne w Radzie Lokalnej

Zadania powierzone Radcom, którzy przyjmują odpowiedzialność zarządu i animacji wewnątrz Rady, są różnorodne. Pierwszym aktem Rady jest przydzielenie funkcji (Koordynatora, Administratora, Sekretarza, Odpowiedzialnego za formację, itd.) wraz z wyborem Koordynatora.

§1. Do Koordynatora Lokalnego należy:

- zwoływać zebrania, przewodniczyć im, koordynować prace, troszczyć się o wykonanie uchwał;
- informować Centrum Lokalne na temat programów uchwalanych przez Radę Prowincjalną i ich weryfikacji,
- reprezentować Stowarzyszenie i utrzymywać relacje, w imieniu Rady, z organami świeckimi i kościelnymi oraz innymi grupami Rodziny Salezjańskiej,
- uczestniczyć w Konsulcie Lokalnej Rodziny Salezjańskiej,
- podejmować decyzje w nagłych wypadkach, w zakresie kompetencji Rady, a następnie zdawać

- z nich sprawozdanie wobec Rady,
- przedstawiać Radzie Prowincjalnej prośby o przyjęcie do Stowarzyszenia wraz z odpowiednią kartą informacyjną,
  - przygotowywać sprawozdania na końcu każdego trzechlecia, zwoływać wybory w celu odnowy Rady, z troską czuwać nad przekazaniem funkcji Rady ustępującej Radzie obejmującej,
  - w niedługim czasie od daty wyborów ustalić z wybranymi Radcami dzień przekazania funkcji w Centrum Lokalnym.

§2. Do Administratora Lokalnego należy:

- czuwać nad dobrami należącymi do Stowarzyszenia,
- animować ekonomiczną solidarność misyjną członków,
- wspierać inicjatywy finansowania różnych zaplanowanych działalności,
- poszukiwać możliwości źródeł utrzymania i pomocy ekonomicznej, również poza Stowarzyszeniem,
- uwrażliwiać członków na solidarność z centrami niestabilnymi finansowo,
- organizować zbiórki środków do przekazania Przełożonemu Generalnemu na rzecz nagłych potrzeb w środowisku misji salezjańskiej,
- wspierać inicjatywy i poszukiwać środki solidar-

ności dla promowania i wspierania pomocy misyjnej, organizowanej przez Radę Prowincjalną i Radę Światową,

- na bieżąco prowadzić księgi finansowe,
- przedstawiać preliminarz budżetowy i bilans roczny Radzie Lokalnej,
- przedstawiać roczne sprawozdanie finansowe Radzie Prowincjalnej.

§3. Do Sekretarza należy:

- sporządzać protokoły zebrań,
- wspierać Koordynatora w przygotowywaniu aktów prawnych dotyczących Kościoła i instytucji świeckich,
- troszczyć się o utrzymanie na bieżąco dokumentacji archiwum Rady,
- przekazywać za każde trzecielecie aktualne dane Radzie Prowincjalnej.

§4. Do Odpowiedzialnego za formację, w porozumieniu z Radą Prowincjalną, należy:

- przygotować program formacyjny dla aspirantów,
- przygotować roczny program formacji permanentnej,
- troszczyć się i czuwać nad wszystkimi specyficznymi aspektami formacji, w porozumieniu z Delegatem lub Delegatką.

Art. 23. Delegaci i Delegatki

§1. Inspektorzy i Inspektorki, za pośrednictwem Delegatów i Delegatesk, animują Centra utworzone przy ich dziełach lub związane z ich inspektoriami.

§2. W składzie każdej Rady jest Delegat lub Delegatka. Każda Rada Prowincjalna i Rada Światowa ma Delegata i Delegatkę. Są oni animatorami duchowymi⁴⁷, przewodnikami wychowawczymi i duszpasterskimi, odpowiedzialnymi przede wszystkim za salezjańską formację apostolską. Zgodnie z normami Statutu należą z mocy prawa do poszczególnych Rad.

§3. Delegaci i Delegatki poziomów lokalnych i prowincjalnych są mianowani przez własnego Inspektora lub Inspektorę, po wysłuchaniu zdania członków danych Rad oraz, na ile to możliwe, po uwzględnieniu potrzeb Centrów.

§4. Jeśli Centrum Lokalne nie jest erygowane przy jakimś dziele SDB lub FMA, Inspektor może mianować Delegatem Lokalnym Salezjanina Współpracownika lub Salezjankę Współpracownicę⁴⁸ albo innego członka Rodziny Salezjańskiej odpowiednio przygotowanego.

---

⁴⁷ KPK, kan. 317, §2.

⁴⁸ Por. RDB V, 5.

§5. Delegat lub Delegatka, tam, gdzie jest to konieczne lub wskazane, mogą pełnić tę funkcję dla większej liczby Centrów Lokalnych.

§ 6. Delegaci i Delegatki Prowincjalni animują Delegatów i Delegatki Centrów Lokalnych, aby ułatwić im przyjęcie odpowiedzialności za zadanie duchowej animacji Salezjanów Współpracowników i współodpowiedzialności w ich salezjańskiej formacji apostołskiej.

§7. Delegaci i Delegatki Prowincjalni, w porozumieniu z Delegatami i Delegatkami Regionalnymi i/ lub Światowymi, troszczą się o inicjatywy dokształcania i formacji wszystkich Delegatów i Delegatek, otwarte na uczestnictwo odpowiedzialnych za Stowarzyszenie, w salezjańskim wymiarze charyzmatycznym, ze specyficznym odniesieniem do ich zadania animacji.

Art. 24. Organizacja Prowincji i Rad Prowincjalnych

§1. Centra Lokalne określonego terytorium – ustalonego przez Przełożonego Generalnego z Radą Światową – tworzą Prowincje.

§2. Na poziomie prowincjalnym Stowarzyszenie jest kierowane kolegiąlnie przez Radę Prowincjalną.

§3. Rada Prowincjalna jest złożona z członków wybranych przez Radców Centrów Lokalnych podczas Kongresu Prowincjalnego. W jej skład wchodzi odpowiednia liczba Radców – od czterech do dwunastu – jak również Delegat Inspektorialny SDB i Delegatka Inspektorialna FMA z głosem czynnym, czyli prawem głosowania.

§4. Każda Rada Prowincjalna spośród swoich członków świeckich wybiera:

- Koordynatora,
- Administratora,
- Sekretarza,
- Odpowiedzialnego za formację,
- inne osoby funkcyjne, które przyjmują odpowiednie zadania animacyjne.

§5. Wybrani Radcy Prowincjalni pozostają w funkcji trzy lata i mogą być ponownie wybrani bez przerwy na następne trzylecie. Po wygaśnięciu mandatu i trzyletniej przerwie mogą być wybrani ponownie. Nowo wybrani Radcy, po dokonanych wyborze, zbierają się niezwłocznie w celu przydzielenia zadań. Podział zadań może odbyć się w głosowaniu tajnym bądź jawnym.

Art. 25. Posługa apostołska Rady Prowincjalnej

Dla zapewnienia funkcjonowania Stowarzyszenia w wypełnieniu zadań apostołskich, w jednoźci z Radą Światową, Rada Prowincjalna ma następujące zadania:

§1.

- promować linie przewodnie Stowarzyszenia oraz koordynować inicjatywy formacyjne i apostołskie,
- wspierać Centra Lokalne, dowartościowując zaangażowanie ich Rad,
- ustalać z Radami Lokalnymi terminy dwóch spotkań formacyjnych rocznie, zgodnie ze wskazaniami Stowarzyszenia,
- tam, gdzie jest możliwe, zachować co najmniej dwa spotkania formacyjne w ciągu roku;

§2.

- wystawiać zaświadczenia o wstąpieniu do Stowarzyszenia, na wniosek Rady Lokalnej,
- wydawać kolegialny akt wydalenia;

§3.

- wspierać więzi jednoźci i komunii z Radą Lokalną i Radą Światową,
- umacniać więzi charyzmatyczne i wspólnotowe z Towarzystwem św. Franciszka Salezego, z In-

- stytutem Córek Maryi Wspomożycielki i z innymi grupami Rodziny Salezjańskiej,
- wydawać swoją opinię przy nominacji własnego Delegata lub Delegatki Prowincjalnych;

§4.

- promować odnawianie Przyrzeczenia, aby był to uroczysty moment doskonalenia drogi wierności,
- wspierać rekolekcje jako intensywny czas duchowości, w którym odnawia się poprzez Przyrzeczenie wierność powołaniową członków,
- troszczyć się i animować inicjatywy sprzyjające wierności powołaniowej i czynnemu uczestnictwu w życiu Stowarzyszenia;

§5.

- przyjmować i weryfikować sprawozdania finansowe zarządzania ekonomicznego Centrów Lokalnych,
- zatwierdzać preliminarz budżetowy i przesyłać go Radom Lokalnym,
- zatwierdzać własne sprawozdanie finansowe (bilans roczny) i przesyłać go Radzie Światowej,
- zwoływać i organizować Kongres Prowincjalny,
- wspierać uczestnictwo Centrów Lokalnych w inicjatywach Konsulty Regionalnej,
- czuwać nad administracją dobrami Stowarzyszenia w Prowincji.

Art. 26. Zadania członków Rady Prowincjalnej

Wewnątrz Rady odpowiednim Radcom, którzy przyjmują odpowiedzialność zarządu, powierzone są różne zadania:

§1. Do Koordynatora Prowincjalnego należy:

- zwoływać zebrania, przewodniczyć im, koordynować prace, troszczyć się o wykonanie uchwał,
- reprezentować Stowarzyszenie i utrzymywać relacje, w imieniu Rady, ze wszystkimi organami świeckimi i kościelnymi oraz z innymi grupami Rodziny Salezjańskiej,
- podejmować decyzje w nagłym przypadku, w ramach kompetencji Rady, a następnie zdać z tego sprawę Radzie,
- towarzyszyć, w porozumieniu z odpowiedzialnymi za Centrum Lokalne, tym Współpracownikom, którzy nie mają możliwości utrzymywania regularnych kontaktów z Centrum,
- współpracować z Radcą Światowym regionu, wspierając jego inicjatywy i informując go o życiu i działalności Stowarzyszenia,
- czynnie uczestniczyć w Konsulcie Inspektorialnej Rodziny Salezjańskiej,
- przygotowywać sprawozdanie na końcu trzechlecia, zwoływać wybory w celu wyboru nowej Rady i troskliwie czuwać nad przekazaniem

obowiązków przez Radę ustępującą Radzie obejmującej.

§2. Do Administratora Prowincjalnego należy:

- czuwać nad dobrami należącymi do Stowarzyszenia,
- animować misyjną solidarność ekonomiczną między Centrami Lokalnymi,
- sugerować możliwe źródła utrzymania i pomocy ekonomicznej,
- troszczyć się o fundusz solidarnościowy na dofinansowanie działania biedniejszych jednostek organizacyjnych Stowarzyszenia,
- na bieżąco prowadzić księgi rachunkowe,
- przedstawiać preliminarz budżetowy i bilans roczny Radzie Prowincjalnej,
- przedstawiać roczne sprawozdanie finansowe Radzie Światowej.

§3. Do Sekretarza Prowincjalnego należy:

- wspierać Koordynatora w prowadzeniu aktów prawnych związanych z Kościołem i instytucjami świeckimi,
- sporządzać protokoły posiedzeń,
- troszczyć się o utrzymanie na bieżąco dokumentacji archiwum Rady,
- przekazywać na każde trzechlecie aktualne dane do Rady Światowej.

§4. Do Odpowiedzialnego za formację należy:

- opracowywać plan formacyjny dla aspirantów i uzgadniać go z Odpowiedzialnymi za formację na szczeblu lokalnym,
- opracowywać programy formacji permanentnej na poziomie prowincjalnym,
- troszczyć się i śledzić wszystkie specyficzne aspekty formacji w Prowincji, w porozumieniu z Delegatem i Delegatką.

Art. 27. Zadania specyficzne Rady Prowincjalnej

§1. Do Rady Prowincjalnej należy zadanie erygowania i zawieszania Centrów Lokalnych dekretem podpisanym przez Koordynatora Prowincjalnego, za zgodą Inspektora SDB lub Inspektorki FMA.

Dla Centrum Lokalnego poza dziełami SDB lub FMA jest wymagana pisemna zgoda Biskupa diecezjalnego.

§2. Połączenie Centrum Lokalnego przy dziele FMA z Centrum Lokalnym przy dziele SDB, i odwrotnie, dokonuje się aktem kolegiальnym Rady Prowincjalnej, po wysłuchaniu opinii właściwych Rad Lokalnych, za zgodą kompetentnego Inspektora i Inspektorki, dekretem Koordynatora tej Rady Prowincjalnej.

Nowe Centrum Lokalne przejmuje stan ekonomiczny poprzednich dwóch Centrów Lokalnych, o ile dekret połączenia nie postanawia inaczej.

§3. Rada Prowincjalna, dla omówienia lub pogłębienia tematyki o szczególnym znaczeniu duszpastersko-apostolskim, potrzebnej do realizacji celów i zadań Prowincji, może zapraszać na zebrania Rady, z racji ich specyficznych kompetencji, osoby spoza Rady, zarówno należące, jak i nienależące do Stowarzyszenia lub Rodziny Salezjańskiej.

§4. Rada Prowincjalna określa sposoby tworzenia Centrów Salezjanów Współpracowników tam, gdzie posłannictwo salezjańskie tego wymaga.

Art. 28. Kongres Prowincjalny

§1. Kongres Prowincjalny składa się ze wszystkich członków Rad Lokalnych oraz członków Rady Prowincjalnej, włączając Delegatów i Delegatki.

§2. Kongres Prowincjalny jest zwyczajnie zwoływany przez Koordynatora Prowincjalnego raz na rok w celu opracowywania programów i weryfikacji.

§3. Co trzy lata urzędujący Koordynator Prowincjalny zwołuje Kongres z okazji wyboru nowej Rady Prowincjalnej.

§4. Zadania Kongresu Prowincjalnego:

- ustalać, na podstawie wytycznych Rady Światowej, konkretne wskazania dla Rady Prowincjalnej, w sprawach formacyjnych i misyjnych,
- weryfikować sytuację Stowarzyszenia w Prowincji,
- wybierać Radę Prowincjalną zgodnie z zasadami Regulaminu Kongresu.

§5. Sposoby organizacji są określone w Regulaminie Kongresu, zaproponowanym przez Radę Prowincjalną i zatwierdzanym przez Radę Światową.

Art. 29. Kongres Regionalny

§1. Kongres Regionalny tworzą wszyscy członkowie Rad Prowincjalnych danego Regionu oraz członkowie Konsulty Regionalnej, o ile taka istnieje.

§2. Kongres Regionalny jest zwoływany przez Radę Światową, z delegacją Radcy Światowego danego Regionu.

§3. Kongres Regionalny może zbierać się w celu wyborów lub pogłębienia tematyki służącej rozwojowi charyzmatu salezjańskiego i Stowarzyszenia.

Zadania Kongresu Regionalnego:

- sporządzanie Regulaminu Kongresu i przedkładanie go do zatwierdzenia Radzie Światowej,
- wybór nowego Radcy Światowego Regionu, zgodnie z wytycznymi zatwierdzonymi przez Przełożonego Generalnego, z uwzględnieniem wymogu, że liczba głosujących członków zakonnych nie może przekroczyć 1/3 liczby członków mających prawo głosu,
- okresowa weryfikacja stanu Stowarzyszenia w Regionie i wytyczanie kierunków działania.

Art. 30. Posługa Przełożonego Generalnego

§1. Przełożony Generalny aktualizuje odniesienie do księdza Bosko w kwestiach wspólnej misji i duchowości. Uznaje się w nim posługę jedności jako następcy ks. Bosko i wspólnego Ojca, jako centrum jedności całej Rodziny Salezjańskiej⁴⁹. Należy do niego charyzmatyczne zadanie wskazywania i decydowania o kierunkach koniecznych do zapewnienia owocności charyzmatu, rozwoju Stowarzyszenia i dojrzewania inicjatyw formacyjnych oraz apostołskich.

§2. Przełożony Generalny w wypełnianiu swojej posługi osobiście lub przez swojego Wikariusza lub

---

⁴⁹ Por. RDB V, 3; P. Chávez, *Karta tożsamości*, 13.

innego reprezentanta, zwyczajnie korzysta z Rady Światowej Salezjanów Współpracowników, przede wszystkim w animacji całego Stowarzyszenia i koordynowaniu inicjatyw formacyjnych i apostołskich.

Art. 31. Rada Światowa i jej zadania

§1. Dla osiągnięcia celu misji apostołskiej Programu Życia Apostołskiego i dla większej żywotności oraz współodpowiedzialności, Przełożony Generalny posługuje się Radą Światową.

§2. Rada Światowa współpracuje z Przełożonym Generalnym i jego Wikariuszem w zarządzaniu i animowaniu Stowarzyszenia: wytycza pewne kierunki w odniesieniu do inicjatyw formacyjnych, apostołskich, organizacyjnych i administracyjnych, powierzonych animacji Radcom Światowym.

§3. Rada Światowa jest złożona z:

- Koordynatora Światowego,
- Administratora Światowego,
- Sekretarza Światowego,
- Delegata Światowego SDB,
- Delegatki Światowej FMA,
- Radców Światowych poszczególnych Regionów, wybranych przez odpowiednie Kongresy Regionalne.

§4. Do zadań Rady Światowej należy:

- sprzyjać łączności wszystkich Regionów z Przełożonym Generalnym,
- poznawać rzeczywistość różnych Regionów i przedstawiać ją Przełożonemu Generalnemu,
- udzielać odpowiednich i użytecznych informacji Przełożonemu Generalnemu dla podejmowania decyzji i wyznaczania kierunków,
- promować praktyczne zastosowanie decyzji i wskazówek Przełożonego Generalnego dla Stowarzyszenia.

§5. Specyficzne zadania Radców Światowych zostają określone przez Radę na pierwszym posiedzeniu przy okazji nominacji Koordynatora Światowego, zgodnie ze wskazaniami zawartymi w Programie Życia Apostolskiego, przez przyjęcie odpowiedniego Dyrektorium.

W nim zostaną określone również sposoby uczestnictwa Radców w posiedzeniach Rady Światowej.

§6. Rada Światowa zatwierdza Dyrektoria przygotowane na poziomie prowincjalnym przez kompetentne organy.

§7. Rada Światowa przedstawia Przełożonemu Generalnemu do zatwierdzenia Dyrektorium Rady Światowej i Regulamin Kongresu Światowego.

Wybór Rady Światowej odbywa się według wskazań zawartych w kan. 164 Kodeksu Prawa Kanonicznego.

§8. Rada Światowa zapewnia animację na poziomie światowym za pomocą odpowiednich narzędzi komunikacji w głównych językach Stowarzyszenia.

§9. Regiony, w których zwyczajnie działa Stowarzyszenie, to:

- Ameryka Łacińska Południe,
- Afryka i Madagaskar,
- Azja Wschodnia i Oceania,
- Azja Południowa,
- Brazylia,
- Europa Środkowa Wschód,
- Europa Środkowa Zachód,
- Iberyjsko – Portugalski,
- Interamerykański,
- Włochy – Środkowy Wschód – Malta,
- Pacyficzno – Karaibski Południe.

Art. 32. Funkcjonowanie Rady Światowej

§1. Dla usprawnienia swojego działania Rada Światowa posłuży się Światowym Sekretariatem Wykonawczym (SEM), w którego skład wchodzi: Koor-

dynator Światowy, Radca Sekretarz Światowy, Radca Administrator Światowy, Delegat Światowy SDB i Delegatka Światowa FMA.

§2. W celu mianowania Koordynatora Światowego, Radcy Światowi dla Regionów, Delegat Światowy SDB i Delegatka Światowa FMA zaproponują Przełożonemu Generalnemu trzy nazwiska, wybrane również spoza Rady.

W tajnym głosowaniu wybiorą Administratora Światowego i Sekretarza Światowego, którzy mogą być wybrani również spoza Rady. W przypadku, gdyby na te stanowiska zostali wybrani członkowie Rady, na miejsce wybranego Radcy Światowego wejdzie osoba, która miała drugą najwyższą liczbę głosów podczas wyborów w swoim Regionie.

§3. Wszyscy wybrani członkowie Rady pozostają na urzędzie przez 6 lat i zwyczajnie nie są wybierani na kolejne sześciolecie.

§4. Uchwały Rady Światowej stają się wykonawczymi dopiero po zatwierdzeniu przez Przełożonego Generalnego.

§5. Do pracy w Radzie Światowej mogą być zaproszeni byli Koordynatorzy Światowi, byli Delegaci i były Delegatki, ale bez prawa głosu.

Art. 33. Kongres Światowy

§1. Kongres Światowy, jako najwyższa reprezentacja Stowarzyszenia, gromadzi Salezjanów Współpracowników ze wszystkich Regionów w zjednoczeniu i komunii z Przełożonym Generalnym, według kryteriów uczestnictwa i sposobu organizacji określanych każdorazowo, w zależności od celów specyficznych Kongresu.

§2. Kongres Światowy jest zwoływany przeważnie w celu:

- zatwierdzenia zmian w Programie Życia Apostolskiego,
- przestudiowania tematów szczególnego zainteresowania na poziomie światowym,
- ustalenia linii działania w sprawach omawianych w porządku dnia,
- celebracji szczególnie ważnych chwil życia i historii Stowarzyszenia oraz Kościoła.

§3. Osoby uczestniczące z urzędu w Kongresie Światowym to:

- Najwyższy Moderator, czyli Przełożony Generalny Zgromadzenia Salezjańskiego,
- Wikariusz Przełożonego Generalnego, Radca ds. Rodziny Salezjańskiej,
- Matka Generalna Córek Maryi Wspomożycielki (lub jej Delegatka),

- Radcy Światowi: Koordynator Światowy, Radca Delegat Światowy SDB, Radczynie Delegatka Światowa FMA, Radcy Światowi z SEM, Radcy Światowi reprezentujący 11 Regionów,
- Koordynatorzy Prowincjalni,
- jeden lub więcej przedstawicieli, oprócz Koordynatora Prowincjalnego, dla każdej Prowincji, według kryterium wskazanego w Regulaminie Kongresu,
- Delegat SDB lub Delegatka FMA dla każdej Prowincji. W głosowaniach członkowie zakonni nie mogą stanowić więcej niż 1/3 ogółu głosujących.

§4. Przełożony Generalny, na wniosek Rady Światowej, określa temat, miejsce i uczestników Kongresów Światowych zwyczajnych i nadzwyczajnych, powierzając ich organizację Światowemu Sekretariatowi Wykonawczemu (SEM). Koordynator Światowy jest odpowiedzialny za koordynację praktyczną i techniczną Kongresu.

Art. 34. Konsulta Regionalna

§1. Rada Światowa, za zgodą Przełożonego Generalnego, może popierać utworzenie Konsult Regionalnych, obejmujących narody lub obszary geograficzne o większej liczbie Prowincji bliskich językowo i kulturowo.

§2. Celem Konsult Regionalnych jako organu animacji jest posługa na rzecz skuteczniejszej współodpowiedzialności apostołskiej pomiędzy Radami Prowincjalnymi i Radą Światową. Każda Konsulta dzieli się wyzwaniami apostołskimi i formacyjnymi dla dobra całego Regionu.

§3. Do Konsulty Regionalnej należą: Radca Światowy Regionu, który jej przewodniczy w imieniu Rady Światowej, Koordynatorzy Prowincjalni, Delegat Regionalny SDB i Delegatka Regionalna FMA. Inni Salezjanie Współpracownicy, według potrzeb animacyjnych, mogą uczestniczyć w Konsulcie zgodnie z ustalonymi kryteriami animacji i funkcjonowania Konsulty.

§4. Delegat Regionalny zostaje mianowany przez odpowiedniego Radcę Regionalnego SDB; Delegatka Regionalna zostaje mianowana przez Matkę Generalną na wniosek Konferencji Inspektorek z jednostek geograficznie odpowiadających danemu miejscu.

§5. Sposób spotkania i organizacji Konsulty Regionalnej zostaje określony w „Kryteriach animacji i funkcjonowania”, przygotowanych przez Radę Światową.

Art. 35. Dyrektoria

Aby uczynić elastycznymi i dostosowanymi do lokalnych kontekstów Stowarzyszenia zasady i wymogi niniejszego Regulaminu, organy animacji i zarządzania przewidziane w tym Regulaminie, dla rozwoju charyzmatu salezjańskiego i Stowarzyszenia, mogą stworzyć odpowiednie Dyrektoria, które integrują i/lub zastosowują w praktyce aspekty dotyczące zarządu i animacji Centrów.

Każde Dyrektorium (lokalne czy prowincjalne) zostaje poddane ocenie właściwej Rady (Lokalnej/Prowincjalnej), która go przyjmuje bezwzględną większością uprawnionych do głosowania i przedkłada je Radzie Światowej do ostatecznego zatwierdzenia.

Ten sam proces dotyczy zatwierdzenia zmian do różnych Dyrektorów.

Art. 36. Administracja dobrami Stowarzyszenia

Przełożony Generalny wraz z Radą Światową administruje dobrami Stowarzyszenia na poziomie światowym. On jest kompetentną władzą udzielającą pozwolenia Radom Lokalnym i Prowincjalnym na podejmowanie nadzwyczajnych aktów administracyjnych i alienacji, które nie wymagają zgody Stolicy

Apostolskiej, z zastosowaniem art. 39 Statutu i ustaleń dokumentów ekonomicznych Stowarzyszenia.

Art. 37. Zalecenia końcowe

§1. Salezianie Współpracownicy są wezwani do przestrzegania i stosowania powyższego Regulaminu.

§2. Propozycja zmiany powinna:

- przedstawiać jasne i szczegółowe motywy, które uzasadniają zmianę,
- określać konkretne zamierzone cele,
- wskazywać zasady, którymi się kieruje.

Proces zmiany zostaje określony przez Radę Światową pod nadzorem Przełożonego Generalnego.

§3. Regulamin ten może być zmieniony na wniosek Przełożonego Generalnego, Rady Światowej lub Rad Prowincjalnych. W każdym przypadku do Przełożonego Generalnego należy zatwierdzenie zmiany, które zostanie odpowiednio opublikowane.

SPIS TREŚCI

STATUT

Przedmowa.....5

ROZDZIAŁ I.....7

Salezjanin Współpracownik i Salezjanka Współpracownica w Rodzinie Salezjańskiej i w świecie

Art. 1. Założyciel: człowiek posłany przez Boga.....7

Art. 2. Salezjanie Współpracownicy:.....8
specyficzne powołanie w Kościele

Art. 3. Jedno powołanie: dwa sposoby jego przeżywania 9

Art. 4. Stowarzyszenie w Kościele.....10

Art. 5. Stowarzyszenie w Rodzinie Salezjańskiej.....10

Art. 6. Salezjanie Współpracownicy: salezjanie w świecie.....11

ROZDZIAŁ II.....13

Zaangażowanie apostołskie Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 7. Świadczenie Błogosławieństw.....13

Art. 8. Zaangażowanie apostołskie.....14

Art. 9. Zadanie wychowania chrześcijańskiego.....16

Art. 10. Pedagogia dobroci.....17

Art. 11. Charakterystyczne formy działalności.....18

Art. 12. Metody i struktury działania.....19

ROZDZIAŁ III.....21
**Duch salezjański Salezjanina Współpracownika i Salezjanki
Współpracownicy**

Art. 13. Cenne dziedzictwo.....21
Art. 14. Doświadczenie zaangażowanej wiary..... 22
Art. 15. Centralny charakter miłości apostołskiej.....23
Art. 16. Obecność salezjańska w świecie.....24
Art. 17. Styl działania.....24
Art. 18. Styl relacji..... 25
Art. 19. Styl modlitwy.....25
Art. 20. W jedności z Maryją Wspomożycielką.....26
i naszymi świętymi

ROZDZIAŁ IV.....29
**Salezjanin Współpracownik i Salezjanka Współpracownica
we wspólnocie i współpracy**

Art. 21. Bracia i siostry w księdzu Bosko..... 29
Art. 22. Współodpowiedzialni w posłannictwie.....30
Art. 23. Uczestnictwo i więzi z grupami Rodziny Salezjańskiej.....30
Art. 24. Posługa Przełożonego Generalnego.....31
Art. 25. Szczególne związki z Towarzystwem 32
św. Franciszka Salezego i z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki
Art. 26. Służba apostołska Delegatów i Delegatesk.....33

ROZDZIAŁ V.....35

**Przynależność i formacja Salezjanina Współpracownika
i Salezjanki Współpracownicy**

Art. 27. Wstąpienie do Stowarzyszenia.....35
Art. 28. Wartość przynależności.....36
Art. 29. Odpowiedzialność i inicjatywy na rzecz formacji.....37
Art. 30. Wierność przyjętym zobowiązaniom.....37
Art. 31. Wystąpienie ze Stowarzyszenia.....38
Art. 32. Znaczenie i formuła Przyrzeczenia Apostolskiego.....39

ROZDZIAŁ VI.....41

Organizacja Stowarzyszenia

Art. 33. Potrzeba organizacji.....41
Art. 34. Organizacja elastyczna.....41
Art. 35. Zarząd i animacja na poziomie lokalnym, ...42
provincialnym i światowym
Art. 36. Poziom lokalny.....42
Art. 37. Poziom provincialny.....43
Art. 38. Poziom światowy.....44
Art. 39. Administracja dobrami Stowarzyszenia.....45
Art. 40. Zalecenia końcowe.....46
Zakończenie.....48
Art. 41. Droga do świętości.....48

REGULAMIN

Wprowadzenie.....49

ROZDZIAŁ I.....51

Zaangażowanie apostołskie Salezjanina Współpracownika i Salezjanki Współpracownicy

Art. 1. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki 51

Współpracownicy w Kościele

Art. 2. Salezjanie Współpracownicy i Salezjanki.....52

Współpracownicy w rzeczywistości społeczno-kulturowej

Art. 3. Stowarzyszenie w rzeczywistości cywilnej i kościelnej.....53

Art. 4. Miejsca działalności.....54

Art. 5. Dzieła bezpośrednio prowadzone 55
przez Stowarzyszenie lub przez członków Stowarzyszenia

ROZDZIAŁ II.....57

Salezjanie Współpracownicy w komunii i we współpracy

Art. 6. Duch rodzinny.....57

Art. 7. Współodpowiedzialni w działaniu.....58

Art. 8. Solidarność ekonomiczna.....59

Art. 9. Szczególne więzi z Towarzystwem św. Franciszka 60

Salezego i z Instytutem Córek Maryi Wspomożycielki

Art. 10. Związki z grupami Rodziny Salezjańskiej.....61

ROZDZIAŁ III	63
Duch salezjański Salezjanów Współpracowników	
Art. 11. Styl działania.....	63
Art. 12. Życie duchowe.....	64
ROZDZIAŁ IV	65
Przynależność i formacja Salezjanów Współpracowników	
Art. 13. Wstąpienie do Stowarzyszenia.....	65
Art. 14. Poczucie przynależności.....	67
Art. 15. Inicjatywy formacji początkowej.....	68
Art. 16. Inicjatywy formacji permanentnej.....	69
Art. 17. Formacja do posługi odpowiedzialności.....	71
ROZDZIAŁ V	73
Organizacja Stowarzyszenia	
Art. 18. Centra Lokalne i ich koordynacja na poziomie .....73 prowincjalnym	
Art. 19. Rada Lokalna.....	76
Art. 20. Zarządzanie kolegialne.....	78
Art. 21. Zadania Rady Lokalnej w dziedzinie .....80 posłannictwa apostołskiego	
Art. 22. Zadania wewnętrzne w Radzie Lokalnej.....	82
Art. 23. Delegaci i Delegatki.....	85
Art. 24. Organizacja Prowincji i Rad Prowincjalnych.....	86
Art. 25. Posługa apostołska Rady Prowincjalnej.....	88
Art. 26. Zadania członków Rady Prowincjalnej.....	90

Art. 27. Zadania specyficzne Rady Prowincjalnej.....	92
Art. 28. Kongres Prowincjalny.....	93
Art. 29. Kongres Regionalny.....	94
Art. 30. Posługa Przełożonego Generalnego.....	95
Art. 31. Rada Światowa i jej zadania.....	96
Art. 32. Funkcjonowanie Rady Światowej.....	98
Art. 33. Kongres Światowy.....	100
Art. 34. Konsulta Regionalna.....	101
Art. 35. Dyrektorja.....	103
Art. 36. Administracja dobrami Stowarzyszenia.....	103
Art. 37. Zalecenia końcowe.....	104

